

MOTORFORDON 2024

Gäller från 2024-12-01

INNEHÅLL

Försäkringsvillkor Motorfordon	5	6 Bestämmelser om premieberäkning	26
1 Försäkringsformer och giltighetsområde	5	61 Uppgift till grund för premien.....	26
11 Försäkringsformer	5	Tilläggsförsäkringar och Särskilda villkor	27
12 Här gäller din försäkring.....	5	A Hyrbilsförsäkring för personbil och lätt lastbil.....	27
13 Gemensam självrisk.....	5	B Djurkollisionsförsäkring för personbil, lätt lastbil, husbil och motorcykel fkl 14	28
2 Trafikförsäkring	6	C Assistansförsäkring.....	28
21 Omfattning	6	D Försäkring för avställt fordon	29
22 Självrisk	6	E Försäkring för husvagn och husbil.....	29
23 Skadereglering	8	F Maskinskadeförsäkring för traktorer och motorredskap använda i lantbruk	31
3 Kaskoförsäkring	9	G Avbrottsförsäkring för traktorer och motorredskap använda i lantbruk samt tung lastbil	32
32 Vagnskadeförsäkring	13	H Vagnskadeförsäkring för släpvagn till traktor som an- vänds i lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel	33
33 Brandförsäkring	14	J Årsförsäkring för motorcykel fkl 14, eldrivet enpersonsfordon fkl 18, terrängskoter fkl 35.....	33
34 Glasförsäkring	15	K Handikappanpassad personbil	33
35 Stöldförsäkring.....	15	L Företagsanpassad lätt lastbil	33
36 Maskin- och elektronikskadeförsäkring	17	M Medförsäkrat släp till terrängskoter	33
37 Utökat skydd	20	Allmänna bestämmelser	34
38 Självriskhjälp vagnskadegaranti	21	Allmänna undantag.....	39
4 Räddningsförsäkring	21	Om du inte är nöjd.....	40
41 Omfattning.....	21		
42 Ersättningsregler.....	22		
5 Rättsskyddsförsäkring	23		
51 Vem försäkringen gäller för	23		
52 Vilka tvister försäkringen gäller för	23		
53 Vilka brottmål försäkringen gäller för	23		
54 Val av ombud eller försvarare.....	24		
55 Vilka kostnader försäkringen ersätter	24		
56 Självrisk och högsta ersättningsbelopp	25		
57 När försäkringen gäller	25		
58 Geografisk omfattning	25		
59 Återkrav	25		

VID SKADA

Anmäl i första hand din skada via dina.se/anmal-skada.
Dina Försäkringars skadejour har öppet alla dagar
dygnet runt. Behöver du hjälp, ring

0770-160 222 (vardagar kl. 8-17)

0771-771 000 (bärgning eller akuta skador övriga tider).
Vid behov av hjälp utomlands, ring +46 771 771 000.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare är Dina Försäkring AB, Box 2372, 103 18 Stockholm. Den som administrerar och som i första hand ska kontaktas i alla frågor som rör försäkringen framgår av försäkringsbrevet.

Begreppsförklaringar

Annan yttre olyckshändelse

Plötslig och oförutsedd händelse som orsakar yttre fysisk skada på fordonet.

Du/din

De som försäkringen gäller för enligt försäkringsavtalet.

Fabriksmonterad

Med fabriksmonterad menas fordonsunik integrerad utrustning och komponenter som monterats av tillverkaren eller av denne auktoriserad verkstad.

Fast monterad

Med fast monterad utrustning avses sådan utrustning som är fastsatt så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Försäkrad

De som försäkringen gäller för enligt försäkringsavtalet.

Försäkringsfall

Skada eller annan händelse som omfattas av försäkringen.

Halvförsäkring

Innehåller trafikförsäkring samt kan innehålla brand-, stöld-, glas-, maskinskade-, räddnings-, rättsskyddsförsäkring, utökat skydd och självrisikhjälp vagnskadegaranti.

Helförsäkring

Innehåller skyddet i halvförsäkringen samt skydd för vagnskada.

Marknadsvärde

Egendomens värde i allmän handel omedelbart för skadan.

Nedsättning av ersättning

Om du eller föraren inte uppfyllt de säkerhetsföreskrifter som krävs eller har lämnat felaktiga uppgifter vid försäkringens tecknande kan ersättningen minskas.

Personbil

När vi skriver "Personbil" menar vi personbil klass I, som en bil byggd huvudsakligen för persontransport.

Personbil klass 2

Personbil klass II är permanent försedd med ett karosseri som är inrättat som bostadsutrymme. Dessa benämns i villkoret som husbil.

Plötslig och oförutsedd

Plötsligheten innebär att den händelse som utlöst skadan haft ett snabbt förlopp. Skador som orsakas genom slitage eller åldersförändring ersätts inte. Att händelsen ska ha varit oförutsedd innebär att den ska ha inträffat oväntat och att den normalt inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Prisbasbelopp

Prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring. I försäkringsvillkoren avses det prisbasbelopp som gällde för januari månad det år skadan hände.

Självrisk

Del av skadekostnad som du själv svarar för. Självrisken dras från skadeersättningen. Vid trafikförsäkring återkrävs den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisken.

SSF

Svenska Stöldskyddsföreningen. De certifierar bland annat stöldskydd.

Standbytält

Tält som är konstruerat för att tåla alla årstider och kan vara fristående.

Säkerhetsföreskrift

Föreskrift om vissa bestämda handlingssätt eller anordningar som är ägnade att förebygga eller begränsa skada eller om vissa bestämda kvalifikationer hos dig eller därmed jämställd person.

Trafiksäkerhetsfrämjande

Trafiksäkerhetsfrämjande betyder en riskutbildning som förhöjer din trafiksäkerhetskunskap. Utbildningen ska innefatta hastighetsefterlevnad och vara arrangerad av ansluten trafikskola eller SMC's (Sveriges Motorcyklisters Centralförbund) trafikfrämjande utbildningar upp till och med steg 4.

Trafikskadelagen

Lag som reglerar vilken ersättning som kan utgå vid skada i följd av trafik med det försäkrade fordonet.

Årsförsäkring

Försäkringstyp som gäller under hela året utan premieåterbetalning när fordonet ställs av.

Fordonsklasser

Den fordonsklass (fkl) som gäller för din försäkring anges i försäkringsbrevet.

I nedanstående definitioner anger siffrorna den fordonsklass premien beräknats efter.

- 01 Personbil, inte använd i yrkesmässig trafik eller i yrkesmässig uthyrning för kortare tid än ett år
- 05 Taxi
- 06 Buss
- 13 Motorcykel
- 14 Motorcykel, Årsförsäkring
- 17 Personbil för yrkesmässig uthyrning för kortare tid än ett år
- 18 Årsförsäkring för eldrivet enpersonsfordon
- 19 Moped
- 35 Terrängskoter, Årsförsäkring
- 36 Terrängvagn
- 41 Brandbil
- 50 Lastbil med totalvikt av högst 3 500 kg, inte använd i yrkesmässig uthyrning för kortare tid än ett år
- 51- 55 Lastbil med totalvikt över 3 500 kg, dock inte lastbil med totalvikt av lägst 10 000 kg och med årlig körsträcka av lägst 100 000 km
- 56- 59 Lastbil med totalvikt av lägst 10 000 kg och årlig körsträcka av lägst 100 000 km
- 60 Husvagn
- 61- 63 Släp- eller påhängsvagn
 - 61 Registreringspliktig släp- eller påhängsvagn, dock inte husvagn eller fordon hänförligt till fkl 62-63
 - 62 Registreringspliktig släp- eller påhängsvagn försedd med tipp, inte hänförlig till fkl 63
 - 63 Registreringspliktig släp- eller påhängsvagn av typ specialfordon (se nedan)
- 65 Husbil
- 67 Lastbil med totalvikt högst 3 500 kg för yrkesmässig uthyrning
- 80 Traktor eller motorredskap huvudsakligen använd i skogsbruk
- 81 Traktor huvudsakligen använd i lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel
- 82 Lastmaskin (hjul- eller bandburen), inte hänförlig till fkl 80 eller 86
- 83 Traktor eller motorredskap huvudsakligen använd för person- eller godsbefordran, inte hänförlig till fkl 80, 81 eller 86
- 84 Gaffeltruck, inte hänförlig till fkl 80 eller 86
- 85 Motorredskap inte hänförligt till annan fordonsklass
- 86 Motorredskap huvudsakligen använt i lantbruk, park- eller trädgårdsskötsel.

Specialfordon Hästtransport

Fordon med täckt karosseri speciellt inrättat för transport av häst.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR MOTORFORDON

1 FÖRSÄKRINGSFORMER OCH GILTIGHETSOMRÅDE

11 Försäkringsformer

Det framgår av ditt försäkringsbrev vilken omfattning din försäkring har. Motorfordonsförsäkringen består av en eller flera av följande försäkringsformer:

Trafikförsäkring	Halvförsäkring	Helförsäkring	Avställningsförsäkring	Tilläggsförsäkring
Trafik (obligatorisk)	Trafik (obligatorisk)	Trafik (obligatorisk)	Trafik ingår inte då bilen är avställd	Hyrbil
	Delkasko brand, glas, stöld, maskinskada- och elektronik*, Utökat skydd**, räddning, rättsskydd, självriskhjälp vagnskadegaranti***	Delkasko brand, glas, stöld, maskinskada- och elektronik*, Utökat skydd**, räddning, rättsskydd, självriskhjälp vagnskadegaranti***	Brand, glas, stöld, rättsskydd	Djurkollision ingen självrisk vid kollision med djur
		Vagnskada skador på din egen bil vid trafikolycka, skadegörelse, djurkollision, annan plötslig, utifrån kommande händelse	Begränsad vagnskada skadegörelse och annan plötslig, utifrån kommande händelse	Assistans
	* Innehåll och begränsning för maskin- och elektroniskadeförsäkring, se avsnitt 36 på sidan 17-20. ** Innehåll och begränsning för utökat skydd, se avsnitt 37 på sidan 20. *** Innehåll och begränsning för självriskhjälp vagnskadegaranti, se avsnitt 38 på sidan 22.			Företagsanpassad utrustning fast monterad utrustning i skåp för lätt lastbil Extra utrustning Taktält, standbytält eller specialkåpa till försäkrat fordon

Reglerna för kaskoförsäkring gäller försäkringsformerna vagn-, brand-, glas-, stöld-, maskin- och elektroniskadeförsäkring samt utökat skydd.

Delkasko består normalt av försäkringsformerna brand-, glas-, stöld-, räddnings-, rättsskydds- och maskin- och elektroniskadeförsäkring samt utökat skydd.

12 Här gäller din försäkring

Försäkringen gäller i Norden och de länder som omfattas av Gröna kort-avtalet samt under transport mellan dessa länder. Försäkring för fordon som ställts av i Vägtrafikregistret gäller endast i Sverige (se vidare under Tilläggsförsäkringar och Särskilda villkor punkt D).

Trafikförsäkringen gäller i hela världen enligt trafikskadelagen för skada som i följd av trafik med svenskregistrerat fordon tillfogas svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige.

13 Gemensam självrisk

Om ersättning för en egendomsskada regleras genom flera delar av försäkringen eller genom flera försäkringar hos oss, tillämpar vi endast en grundsjälvrisk, den högsta. Denna bestämmelse gäller inte för ansvars-, trafik-, rättsskydds- och glassjälvrisk.

2 TRAFIKFÖRSÄKRING

21 Omfattning

211 Trafikförsäkringen gäller enligt reglerna i trafikskadelagen för person- eller sakskada, som är i följd av trafik med fordonet. Ersättning lämnas inte för skada på fordonet eller egendom som transporterats med fordonet.

Utöver reglerna i trafikskadelagen kan skadad förare eller passagerare få ersättning upp till 25 procent av prisbasbeloppet för samtidigt skadade kläder och andra personliga tillhörigheter som bars eller medfördes vid skadetillfället. Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte värdeföremål som till exempel, smycken, ringar och inte heller pengar eller värdehandlingar. Hjälms eller annan personlig skyddsutrustning som bars vid skadetillfället och skadades samtidigt ersätts utan beloppsbegränsning.

Skada utanför Sverige som inte omfattas av trafikskadelagen regleras enligt skadelandets lagstiftning.

212 Vid skada på egendom kan ersättning minskas om den som drabbats av skadan varit medvållande, det vill säga själv haft skuld i att skadan hänt. Oavsett detta betalar försäkringen full ersättning upp till 25 procent av prisbasbeloppet. För den del av skadan som överstiger 25 procent av prisbasbeloppet minskas ersättningen enligt reglerna i trafikskadelagen.

Denna utvidgade ersättningsrätt gäller inte

- a) vid skada på
 - motordrivet fordon
 - fordon som är kopplat till motordrivet fordon
 - spårbundet fordon
 - egendom som transporteras med sådana fordon som nämns ovan
 - egendom som tillhör dig eller det försäkrade fordonets brukare eller förare
- b) om egendomens ägare varit grovt vårdslös eller orsakat skadan med uppsåt.

22 Självrisk

Trafikförsäkringen gäller med självrisk om detta anges i försäkringsbrevet eller i försäkringsvillkoren. Om mer än en självrisk gäller vid samma skada sammanläggs självrisabeloppen. Vi har även rätt att återkräva ett belopp som motsvarar din självrisk om vi betalar trafikskadeersättning i anledning av skadehändelsen.

221 Trafikförsäkringen gäller med en självrisk som är 10 procent av prisbasbeloppet

- a) om föraren kört fordonet utan att ha det körkort/förarbevis som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att köra fordonet, eller
- b) vid otillåten övningskörning, eller
- c) om föraren
 - gjort sig skyldig till rattfylleri eller
 - varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol, eller
 - orsakat skadan med uppsåt eller genom grov vårdslöshet
- d) om föraren gjort sig skyldig till brott mot trafikförordningen genom så kallad rattsurfnig.

Självrisk enligt punkt c) tillämpas inte vid rattfylleri eller påverkan av annat berusningsmedel än alkohol om det framgår att dessa omständigheter inte medverkat till skadans uppkomst.

Dessutom har vi rätt att av skadevållaren återkräva belopp enligt bestämmelserna i trafikskadelagen.

222 Trafikförsäkring för personbil, fkl 01 och 17, lätt lastbil fkl 50 och 67, husbil fkl 65, motorcykel fkl 13 och 14 samt eldrivet enpersonfordon fkl 18 gäller med en extra ungdomssjälvrisk på 1 000 kr om annan än du kört fordonet och denne (föraren) var under 24 år när skadan hände (så kallad ungdomssjälvrisk).

223 Trafikförsäkringen för motorcykel fkl 13 och 14 gäller med en extra självrisk som är 10 procent av basbeloppet om förare eller passagerare saknar E-märkt motorcykelhjälm och CE-märkt skyddsutrustning för motorcykelbruk.

Trafikförsäkringen för terrängskoter fkl 35 gäller med en extra självrisk som är 10 procent av basbeloppet om förare eller passagerare saknar E-märkt eller CE-märkt hjälm avsedd för färd med det aktuella fordonet.

224 Självrisk enligt 221-223 tillämpas inte

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadan hände medan fordonet var stulet/tillgripet
- om skadan hände när polisman eller annan behörig person besiktigade fordonet

om du kan bevisa att annan person än du själv eller föraren vållat skadan eller att skadan orsakats genom bristfällighet på annat motordrivet fordon dels det inte visas att du eller föraren är medvållande eller att bristfällighet på ditt fordon har medverkat till skadan.

225 Du ska efter krav från oss betala den del av utbetalt skadebelopp som motsvarar självrisk. Vi får inte kräva mer än 10 procent av prisbasbeloppet av fysisk person för en och samma skada. Detta gäller även om summan av gällande självrisker enligt 221-223 är högre.

226 Vi kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald självrisk för trafikförsäkring.

227 Vid kollision med luftfarkost eller del av sådan gäller trafikförsäkringen för juridisk person med en extra självrisk om 20 prisbasbelopp för det år skadehändelsen inträffade.

23 Skadereglering

231 Du ska omedelbart meddela oss om du krävts på skadestånd och kravet leder till rättegång. Du ska följa våra anvisningar. Om försäkringen gäller för skadan betalar vi dina rättegångskostnader i den utsträckning de är skäliga och överensstämmer med vårt intresse i rättegången.

232 Det är inte bindande för oss om du utan vår tillåtelse medger skadeståndsskyldighet, godkänner ersättningsanspråk eller betalar ersättning. Vi är inte heller bundna av domstolsdom, om du inte fullgjort din anmälningsskyldighet enligt 231.

233 Din medverkan vid personskadereglering

Vid reglering av personskada som kan ersättas genom trafikförsäkring hos oss måste du medverka till utredningen av skadan och dess följder genom att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för skaderegleringen. Du behöver även lämna oss en fullmakt så att vi kan inhämta de handlingar och den utredning som behövs för skaderegleringen, till exempel journaler och intyg från sjukhus och vårdinrättningar som du besökt för skadan.

234 Hur vi ersätter kostnader för juridiskt biträde vid personskadereglering

Om du drabbas av ersättningsbar personskada och vi i samråd med dig bedömer det nödvändigt med juridiskt ombud, betalar vi nödvändiga och skäliga ombudskostnader som uppkommer för att ta tillvara din rätt till ersättning vid skadereglering utom rätta. Arvode lämnas högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer vid ersättning till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen.

För att vi ska betala ersättning för ombudskostnader måste du anlita ett ombud som är lämpligt och som är antingen advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud och både du och vi kan i sådana fall begära att Svensk Försäkring avger ett rådgivande yttrande i frågan om ombudets lämplighet.

Vid tvist om arvode och/eller övriga kostnader har både vi och ombudet rätt att begära prövning av arvodet och andra kostnadsanspråk hos Sveriges advokatsamfunds och Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd. Om ombudet inte är advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå kan Svensk Försäkrings nämnd för rättsskyddsfrågor istället pröva skäligheten av arvodes- eller kostnadsersättningen.

Vid bedömning av vilka ombudskostnader som kan betalas tillämpar vi Sveriges Advokatsamfunds och Svensk Försäkrings gemensamt utarbetade promemoria om fördelning av arbetsuppgifter mellan personskadereglerare och ombud i samband med personskadereglering.

Vi inhämtar den medicinska utredningen och svarar för eventuella kostnader härför. Kostnader för läkarintyg/specialistutlåtanden ersätts bara om vi beställt eller begärt det eller om vi godkänt att intyget/utlåtandet ska tillföras ärendet.

Vi betalar inte kostnader för arbete som ditt ombud utför för att tillvarata din rätt till ersättning från annat håll, till exempel från andra försäkringsbolag, Försäkringskassan eller förvaltningsdomstolar. I vissa fall kan dock kostnaden betalas efter särskild överenskommelse.

Vi ersätter inte utan särskilt godkännande merkostnader som uppkommer genom att du byter ombud. Sådant godkännande lämnas endast om du kan visa att särskilda skäl föreligger för byte av ombud, till exempel om du flyttar till annan bostadsort.

3 KASKOFÖRSÄKRING

Reglerna för kaskoförsäkring gäller för vagnskade-, brand-, glas-, stöld-, maskinskade- och elektronikförsäkring samt utökad skydd. Det framgår av försäkringsbrevet vilka försäkringsformer som ingår i avtalet.

311 Försäkrad egendom

Försäkringen omfattar följande egendom som förvärvats lagligt med medel som förvärvats lagligt

- a) Fordonet i dess seriemässiga utförande.
- b) Utrustning i eller på fordonet om den hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag och användningssätt. Utrustning kan vara fast monterad eller lös.
 - Med fast monterad utrustning menas utrustning som är monterad i eller på fordonet och så monterad att det krävs verktyg för att ta bort den.
 - Med lös utrustning menas tillbehör som är avsett för fordonet och som kan tas med.
- c) För utrustning för överföring av bild och ljud (till exempel fast monterad anläggning för radio, musik, telefoni, system för data, tv, video samt DVD), är ersättningen begränsad till 25 000 kr. Begränsningen gäller dock inte för sådan utrustning som seriemässigt integrerats i fordonets fasta instrumentering i samband med nytillverkningen av fordonet.
- d) För fordonet lagstadgad E-märkt eller CE-märkt hjälm, skyddsdräkt med förstärkning för armbågar, axlar och knän samt förstärkta stövlar, motorcykelhandskar och ryggskydd.
- e) För tillbehör till terrängskoter (till exempel plog, bandsats och spridare), är ersättningen begränsad till 30 000 kr.

Undantag

Försäkringen omfattar inte följande egendom

- f) Reservdelar, extern laddstation, radarvarnare, laserstörare, ljud- bild-, och kommunikationsutrustning som inte är fast monterad eller konstruerad för att endast användas i fordonet, samt tillbehör till detta som kan användas utanför fordonet. Drivmedel, till exempel bensin, diesel, gas och/eller el. Parkeringsbevis och liknande, kreditkort, kreditbevis och personlig utrustning.
- g) Avmonterad fordonsdel eller försäkrad utrustning enligt b). Om annan fordonsdel eller utrustning monterats i dess ställe, gäller försäkringen endast för den fordonsdel eller utrustning som är monterad. För personbil, motorcykel, lastbil med totalvikt av högst 3 500 kg, terränghjuling, husvagn och för husbil gäller försäkringen för en extra uppsättning hjul utöver de hjul som finns på fordonet.
- h) Till fordonet hörande taktält, standbytält eller specialkåpa om inte tillvalet Extra utrustning tecknats. Egendomens sammanlagda värde anges i försäkringsbrevet och ska motsvara dess marknadsvärde.

Anmärkning

Om elektronisk utrustning är avmonterad och kan användas utanför fordonet omfattas utrustningen inte av fordonets försäkring. I stället för vad som anges i g) gäller dock följande för avmonterad fordonsdel hörande till fordon i fordonsklass 80-86: Avmonterad fordonsdel och utrustning omfattas under förutsättning att det är fråga om egendom som är tillverkad för att uteslutande brukas i eller på fordonet. Som fordonsdel eller utrustning räknas inte arbetsredskap som är speciella för lantbruk, till exempel redskap för besprutning, jordbearbetning, sådd eller skörd.

312 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som är försäkringstagare. Den gäller endast om du är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare. Om du inte är fordonets verkliga ägare och huvudsaklige brukare gäller inte försäkringen och någon ersättning kan inte betalas vid skada.

Om din make, maka, registrerad partner eller sambo är huvudsaklig brukare, och ni är folkbokförda och bosatta på samma adress, gäller försäkringen på samma sätt som om du vore huvudsaklig brukare. Om den huvudsaklige brukaren är någon annan gäller inte försäkringen, om inte annat avtalats med oss.

Har du leasat fordonet gäller försäkringen på samma sätt som om fordonet vore ditt eget. Har du köpt fordonet på avbetalning eller kredit har vi rätt att lämna ersättning till säljaren (intill hans återstående fordran). Om du har hyrt eller leasat fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

313 Försäkringen gäller inte för skada:

- a) som skett under tävling med fordonet eller träning för tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på allmän eller enskild väg. Försäkringen gäller inte heller vid körning på tävlingsbana. Kan du visa att skadan uppkommit under trafiksäkerhetsfrämjande former kan försäkringen gälla
- b) som skett under körning på Nürburgring
- c) som inträffar när fordonet hyrs ut eller vid utförande av transport mot betalning
- d) om fordonet i en sammanhängande period varit utanför Sverige i mer än 185 dagar de senaste 12 månaderna när skadan inträffar
- e) som är orsakad av råttor, möss eller andra skadedjur
- f) om du erhåller ersättning från annat håll genom till exempel skadestånd eller trafikskadeersättning
- g) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål
- h) som orsakats av dataintrång.

314 Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring

Ersättning vid skada kan minskas eller utebli

- a) om föraren kört eller dragit fordonet utan att ha det körkort, förarbevis eller motsvarande som krävs eller inte uppnått den ålder som krävs för att få köra fordonet, eller
- b) vid otillåten övningskörning, eller
- c) om du gjort dig skyldig till rattfylleri eller varit straffbart påverkad av annat berusningsmedel än alkohol
- d) om annan än du kört fordonet under sådana förhållanden som anges i a), b) och c). Försäkringen gäller dock om du kan göra sannolikt att du inte insett eller bort inse detta eller att du gjort vad du kunnat för att förhindra körningen
- e) vid tillgrepp eller stöld av fordon vars marknadsvärde överstiger 1 miljon kronor och fordonet saknar godkänd spårsändare med aktiverad larmcentralkoppling enligt SSF Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073
- f) om du inte följt tillverkarens anvisningar vad gäller fordonets brukande, underhåll och reparation
- g) om plug-in hybrid eller elfordon laddas med en laddare som inte är godkänd av fordonstillverkaren
- h) om laddstation för plug-in hybrid eller elfordon inte är installerad av behörig elektriker
- i) om tillverkarens föreskrifter och anvisningar för fordonstillbehör och utrustning inte har följts
- j) för personbil och lätt lastbil om skadans uppkomst, helt eller delvis, har samband med att fordonet byggts om eller trimmats (till exempel chiptrimning av bil) med delar som inte är godkända av tillverkare eller generalagent för fordonet
- k) för motorcykel, moped eller terrängskoter om skadans uppkomst, helt eller delvis, har samband med att fordonet byggts om eller trimmats (till exempel borttagen strypning hos mopeder och motorcyklar eller montering av hastighetshöjande komponenter som inte överensstämmer med registreringsbeviset eller svenskt typgodkännande)
- l) för oregistrerad moped av årsmodell 1999 eller nyare, om mopedens typintyg inte kan visas upp.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

315 Värderings- och ersättningsregler för kaskoförsäkring

315.1 Ersättning lämnas med högst det belopp som motsvarar skadan, värderad enligt nedanstående bestämmelser.

Högsta ersättningsbelopp är 1,5 miljoner kronor. Gäller försäkringen med ett högre försäkringsbelopp framgår det av försäkringsbrevet.

För fordon som är äldre än 50 år, räknat från första registreringen, är det högsta ersättningsbeloppet begränsat till 150 000 kronor.

Om stulen eller förlorad utrustnings fabrikat, modell, ålder och ursprung inte kan styrkas med originalkvitto, garantibevis eller annan motsvarande trovärdig handling betalas i regel ingen ersättning.

315.2 Vi har rätt att avgöra om fordonet ska repareras, om det ska ersättas med likvärdigt fordon eller om skadan ska betalas kontant. Vi har också rätt att avgöra var egendomen ska inköpas eller repareras. Om begagnad likvärdig utbytesdel finns att tillgå ska sådan användas vid reparation.

Om fordonsdel inte längre serieproduceras eller kan återanskaffas begagnad, värderas skadan till vad motsvarande del för likvärdigt fordon kostar i allmänna handeln.

Beräkning av kontant ersättning grundar sig på fordonets värde i allmänna handeln omedelbart före skadan.

Dessa regler gäller på motsvarande sätt vid skada på del av fordonet eller på utrustning. Vi har rätt att anvisa inköpsställe.

Om marknadsvärdet inte kan fastställas görs ålders-/slitageavdrag (i procent) från kostnad för ny likvärdig utrustning enligt följande för:

Avskrivning av:	Procentavdrag per år	Högsta avdrag
a) ljud-, bild-, kommunikations- och annan elektronisk utrustning	10 % per år	70 %
b) markiser, förtält, kapell, cabriolettyg, tält till tältvagn, taktält, standbytält	10 % per år	80 %
c) lättmetallfälgar	10 % per år	80 %
d) däck	15 % per millimeter räknat från däckets ursprungliga mönsterdjup. 20 % per år om mönsterdjupet är okänt.	80 % (100 % om ej lagliga)
e) drivmatta snöskoter	10 % per år	80 %
f) bilbatterier (ej för framdrivning)	20 % per år	80 %
g) batterier för el- eller hybridbil	8 % per år	80 %
h) hjälm – glasfiber eller kolfiber	10 % per år	80 %
i) hjälm – plast	20 % per år	80 %
j) skyddskläder för motorcykelbruk	10 % per år	80 %
k) skyddsutrustning för motorcykelbruk	10 % per år	80 %
l) vitvaror, hushållsmaskiner, värmepanna och liknande fasta installationer i husbil och husvagn	Inget avdrag det första året, därefter 10 % per år	80 %
m) portabel laddningsutrustning för laddning av bil	20 % per år	100 %

315.3 Vi betalar inte

- kostnad för förbättring eller förändring av fordonet, som gjorts i samband med att skadan reparerats. Används ny reservdel vid reparationen ersätts endast den förlorade/skadade delens värde efter avdrag för ålder och bruk
- merkostnad som beror på att våra anvisningar om inköpsställe enligt 315.2 inte inhämtats eller inte följts
- merkostnad för lackering och/eller foliering som inte motsvarar den som fordonet hade i det seriemässiga utförandet. Kostnad för varumärkesskyddad eller mönsterskyddad firmasymbol och reklamtext betalas om fordonet använts i förvärvsverksamhet. Motivlack ersätts inte
- merkostnad för reparation till följd av att fordonet avviker avsevärt från fabriksutförandet
- merkostnad genom reparationsarbeten på övertid eller genom att reservdelar fraktas på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om inte vi särskilt godkänt merkostnaden
- normalt slitage när fordonet används i samband stöld eller annat tillgrepp
- mervärdesskatt när du är redovisningsskyldig för sådan skatt
- eventuell värdeminskning efter reparation på grund av skada.

315.4 Nyvärdesersättning

Skadad personbil och lätt lastbil som tillverkats seriemässigt kan ersättas med ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat, typ och årsmodell som den skadade (nyvärdesersättning). Samtidigt skadad utrustning ersätts med ny om utrustningen var ny och ingick då bilen köptes.

Nyvärdesersättning lämnas under förutsättning:

- att skadan skett inom ett år efter det bilen registrerades första gången
- att du ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången (förregistrering räknas inte),
- att bilen körts högst 20 000 km och
- att skälig reparationskostnad för bil och utrustning beräknas överstiga 50 % av nypris vid skadetillfället.
Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden sker beräkningen efter senaste kända cirkapris (nypris).
Vid beräkningen räknas mervärdesskatt eller annan jämförlig skatt in i kostnaderna.

Om det finns särskilda skäl har vi rätt att i stället betala skadan kontant med belopp som motsvarar vad det skulle ha kostat oss att anskaffa en ny bil.

315.5 Vi övertar äganderätten till fordon eller delar som ersatts om inte annat överenskommits.

315.6 Vi har rätt att hänvisa reparation till en verkstad som är godkänd av oss. Som ägare av fordonet ska du, efter vårt medgivande, beordra reparation och godkänna eller reklamera utfört arbete. I brådska fall får dock sådan reparation, som är nödvändig för att färdens med fordonet ska kunna fortsätta, utföras utan vårt medgivande. Kostnader härför ersätts i sådana fall under förutsättning att skadan i sig är ersättningsbar från försäkringen.

315.7 Det är viktigt att minimera avfallet och främja återanvändning av miljöskäl. Den reparationsmetod som ger minst påverkan på miljö, trafiksäkerhet och kvalitet ska användas. Om det är möjligt ska skadade plastdetaljer repareras. Den verkstad som anlitas ska ha särskild kompetens för reparation av plast och vara miljöcertifierad.

315.8 Om skada på fordonet är ersättningsbar, betalas nödvändig bärgning från skadeplatsen till närmaste verkstad som kan reparera fordonet. Har skadan skett utomlands ersätts kostnad för transport till närmaste reparationsverkstad i Sverige, om vi anser att detta är nödvändigt för att utföra reparationen. Bärgning eller transport av fordon ska i förväg godkännas av oss. I annat fall är vår ersättningsskyldighet begränsad till vad det hade kostat om vi kontaktats innan bärgning eller transport.

Om stöldförsäkrat fordon återfinns på annan ort än där det tillgripits, ersätts dina skäliga kostnader för hämtning av fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi sköta hämtningen. Vi avgör om transport till annan ort än hemorten kan betalas.

Vi betalar de skäliga bärgnings- och transportkostnader enligt ovan som, tillsammans med fordonsskadan, överstiger den självrisk som gäller för respektive försäkringsmoment. Bärgning av vagnskadeförsäkrat fordon efter dikeskörning eller motsvarande betalas även om fordonet inte skadats. Gällande vagnskadesjälvrisk tillämpas i sådana fall.

Högsta ersättningsbelopp är fordonets marknadsvärde vid skadetillfället.

315.9 Förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte kunnat användas betalas endast om vi särskilt åtagit oss detta enligt försäkringsavtalet.

32 Vagnskadeförsäkring

321 Försäkringen gäller för skada genom trafikolycka, annan yttre olyckshändelse eller uppsåtlig skadegörelse av tredje man (annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke). Försäkringen gäller även för sådana skador under fordonets transport på annat transportmedel.

För släpvagn i fkl 63 och motorfordon avsedda för hästtransport gäller försäkringen även för skada genom inre plötslig och oförutsebar olyckshändelse orsakad av häst. Gäller inte för slitageskador.

322 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på fordonsdel med konstruktions-, fabrikations- eller materialfel, om skadan orsakats av felet
- b) som beror på att fordonet tankats med fel drivmedel
- c) som består i utmattning, slitage eller kan hänföras till bristfälligt underhåll
- d) genom rost, frätning, köld, väta eller fukt. Skada som uppstått som en direkt och omedelbar följd av händelse som anges i 321 betalas dock
- e) för skada som är orsakad av skadedjur, svamp, mögel eller alger
- f) som avses i 331, brandförsäkring eller 351, stödförsäkring eller vid olovligt brukande eller bedrägeri
- g) på terrängskoter, fkl 35 till följd av brukande på öppet vatten
- h) som beror på laddning.

323 Säkerhetsföreskrifter för vagnskadeförsäkring

- a) Avställt fordon eller fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter
- b) Fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet
- c) Fordonets maximilast får inte överskridas
- d) Last i eller på fordonet ska säkras för att förhindra skada vid färd samt vid lastning/lossning
- e) Innan fordonet används på isbelagt vatten, mjuka marker, till exempel kärr, myr eller mosse, ska föraren förvissa sig om att isen eller marken har tillräcklig bärighet
- f) Föraren får inte göra sig skyldig till brott mot trafikförordningen genom så kallad rattsurfnig
- g) Fordonet ska uppfylla lagstadgade krav på fordonsutrustning (till exempel mönsterdjup, bromsar, belysning)
- h) I släpvagn och lätt lastbil avsedd för hästtransport ska en skadebegränsande säkerhetsbom vara monterad.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

324 Vid varje skadetillfälle gäller i försäkringsbrevet angiven självrisk. Vid uppsåtlig skadegörelse av tredje man är självrisken begränsad till 2 000 kr.

325 Vagnskadeförsäkringen för personbil, lätt lastbil och husbil med totalvikt av högst 3 500 kg samt motorcykel gäller med en extra självrisk på 1 000 kr om annan än du kört fordonet och föraren var under 24 år när skadan hände (ungdoms-självrisk). Vid samtidig trafik- och vagnskada tas endast ungdomssjälvrisken som gäller för trafikskadan ut.

326 Vagnskadeförsäkringen för husbil gäller med dubbel självrisk om annan förare än du framförde husbilen vid skada. Detta gäller inte om den andra föraren är registrerad på samma folkbokföringsadress som du. Anställd hos försäkrings-tagaren likställs med förare som är folkbokförd på samma adress.

33 Brandförsäkring

331 Försäkringen gäller för skada

- a) genom brand, blixtnedslag eller explosion,
- b) på elektriska kablar genom kortslutning samt direkt uppkomna följdskador på elektriska komponenter.

Med brand menas "eld som kommit lös". Vid anlagd brand gäller försäkringen endast om branden anlagts av tredje man. Med "tredje man" menas annan än dig själv eller den som handlat utan ditt samtycke.

332 Försäkringen gäller inte för skada

- a) på motor, avgasreningssystem, däck, slangar och krockkudde genom explosion i dessa
- b) genom trafikolycka, även om skadan uppkommit som en följd av brand, åkslag, explosion eller kortslutning.

333 Säkerhetsföreskrifter för brandförsäkring

1. Anordning som används för att ge starthjälp till, ladda, värma eller torka fordonet eller del av fordonet ska vara godkänd för detta ändamål av offentlig myndighet ur miljö- och/eller säkerhetssynpunkt. Fabrikantens anvisningar ska följas.
2. Du ska följa de brandskyddsföreskrifter som myndighet utfärdat för att förhindra eller begränsa skada och som gäller för fordonet eller den lokal där fordonet i regel förvaras.
3. Elektriska kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
4. Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits såsom friläggning och demontering av brännbart material.

För traktorer och motorredskap (fordonsklass 80-86) gäller dessutom följande:

1. Fordonet ska vara utrustat med huvudströmbrytare. Strömmen ska brytas när fordonet lämnas utan tillsyn samt vid reparation, service och rengöring.
2. Fordonet ska vara utrustat med minst en handbrandsläckare av lägst klass 27A 183B C. För motorredskap vars vikt understiger 5 ton kan istället en handbrandsläckare av lägst klass 13A 89 B C monteras.
3. Fordon registrerat 1996 eller senare ska vara försedda med minst en handbrandsläckare av klass 27A183BC.
4. Fordonet ska uppfylla reglerna om brandskydd enligt försäkringsbranschens bestämmelser i SBF 127. Dessa kräver fast monterat släcksystem samt 2 handbrandsläckare av lägst klass 43A 233B C för fordon i brandfarlig miljö.
5. Fordon som är utrustat med fast monterat släcksystem ska låta revisionsbesiktiga detta årligen av behörig.
6. Förare eller brukare ska vara utbildad i användning av släckningsutrustningen.
7. Fordonet ska hållas tillfredsställande rent för att förhindra uppkomst av brand.
8. Fordon som är yngre än 30 år ska brandskyddskontrolleras årligen. Efter brandskada ska protokoll som inte är äldre än 16 månader kunna visas. Detta krav gäller inte för mobilkranar, eltruckar med lastkapacitet understigande 1500 kg och fordon med totalvikt under 600 kg eller värde understigande 2 basbelopp samt lantbrukstraktor.
9. Traktor registrerad 2003-01-01 till 2004-08-31 ska vara utrustad med elmanövrerad huvudströmbrytare.
10. Traktor registrerad 2004-09-01 eller senare ska vara utrustad med från hytten elmanövrerad huvudströmbrytare.
11. Skördetröska ska vara utrustad med 2 handbrandsläckare av lägst klass 43A 233B C varav en kan nås från marken.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

334 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

34 Glasförsäkring

341 Försäkringen gäller för skada som består i att vind-, sido- eller bakruta genombrutits, spräckts eller krossats. Skada på annan glaskonstruktion, till exempel strålkastare, glastak och takluckor omfattas inte.

342 Försäkringen gäller inte för skada som skett

- a) när fordonet kolliderat, vält eller kört av vägen. Detta undantag tillämpas dock inte för terrängskoter (fkl 35)
- b) under tävling med fordonet eller träning för tävling, eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former på till exempel bana, allmän eller enskild väg, om inte vi i förväg särskilt åtagit oss detta.

343 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk per glasruta. Om du väljer att reparera istället för att byta ruta är självrisken 200 kronor.

35 Stöldförsäkring

351 Försäkringen gäller för skada

- a) genom stöld eller rån
- b) genom tillgrepp av fortskaffningsmedel
- c) genom försök till sådana brott

Förlust av fordon ersätts om fordonet inte kommit tillrätta inom en månad efter den dag vi fått komplett skriftlig skadeanmälan samt övriga handlingar och nycklar som är nödvändiga för skadans reglering.

Vid stöld av försäkrad utrustning enligt 311 b) krävs att utrustningen är fast monterad på fordonet eller förvarad i detta.

För personbil, motorcykel, terränghjuling och lätt lastbil är ersättningen begränsad till högst 35 000 kr vid stöld av hjul. För hjul som är originalmonterade tillämpas ingen beloppsbegränsning.

Vid stöld av på fordonet monterade hjul som inte har hjullås monterat är högsta ersättning 25 000 kr.

352 Försäkringen gäller inte för skada

- a) genom tillgrepp av fortskaffningsmedel eller försök till sådant brott som orsakats av person som tillhör samma hushåll som du.

Anmärkning till 351 och 352

Begreppet **stöld** är definierat i brottsbalken. Det innebär att någon olovligen tar något som tillhör annan person i avsikt att till exempel behålla eller sälja det.

Tillgrepp av fortskaffningsmedel innebär att någon olovligen tar fordon som tillhör annan person för att använda det, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Om däremot någon som har tillgång till ett fordon använder det utan lov, är det varken stöld eller tillgrepp. Det är i stället **olovligt brukande**, vilket innebär att någon olovligen brukar annans fordon som han redan har i sin besittning.

Försäkringen gäller då inte. Av samma skäl gäller försäkringen inte heller vid bedrägeri- eller försäkringsbrott, till exempel om ett hyrt fordon inte återlämnas.

353 Säkerhetsföreskrifter

1. När fordonet lämnas ska försäkrad egendom enligt 311 b) och c), som finns i fordonet, vara inlåst i detta.
2. Avmonterad fordonsdel eller utrustning enligt 311 b) och h), som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme, som endast disponeras av dig. Föremål, som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

Om dessa föreskrifter inte följts gäller följande i stället för vad som sägs i Allmänna bestämmelser:

Vid annan skada än sådan som uppstått vid stöld av eller tillgrepp av **hela fordonet** sätts ersättningen normalt ned 50 %.

I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, till och med så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när egendomen, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. I vissa fall kan nedsättningen bli lägre än 50 %. Vid ringa försummelse blir det normalt ingen nedsättning.

354 Säkerhetsföreskrifter om låskrav och nyckelhantering

När fordonet lämnas ska det vara låst med godkänt stöldskydd. Godkänt stöldskydd ska vara rekommenderat av Svenska Stöldskyddsföreningen (www.stoldskydd.se).

Låskrav

Fordon	Låskrav	Normal nedsättning om inte säkerhetsföreskrifter om låskrav och nyckelhantering följs
Personbil	a)	25 %
Lätt lastbil	a)	25 %
Husbil	a)	25 %
Motorcykel	b)	25 %
Moped	b)	25 %
Mopedbil	c)	25 %
Terrängskoter	d)	25 %
Husvagn	e)	25 %
Släpvagn	e)	25 %
Vid vistelse i länder utanför EES-området, Storbritannien och Schweiz	f)	50 %

Nyckel eller nyckelkort till fordon och stöldskydd ska förvaras aktsamt så att obehöriga inte kan komma åt den.

Dessa får inte förvaras i fordonet eller i omedelbar anslutning till fordonet och de får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer.

- Personbil, lätt lastbil och husbil ska vara låst med ratt- eller växelspakslås. Fordon med elektroniskt stöldskydd, ska ha detta aktiverat
- Motorcykel och moped ska vara låst med ett lås av lägst klass 3 eller C utöver låst styrlås. Saknas styrlås krävs två lås av lägst klass 3 eller C. Om bygellås eller kättinglås används ska låsbygeln eller kättingen omsluta två av fordonets motstående ramdelar, till exempel de båda gaffelbenen. Kättingen ska vara av lägst klass 3. Fordon med elektroniskt stöldskydd, ska ha detta aktiverat. Portabelt batteri för framdrift av eldriven moped ska vara fastlåst i mopeden alternativt tas med vid parkering av mopeden.
- Mopedbil ska vara låst med ratt- eller växelspakslås. Fordon med elektroniskt stöldskydd, ska ha detta aktiverat
- Terrängskoter ska vara låst med lås av lägst klass 3 eller C. När skotern förvaras på släpfordon ska detta vara låst med godkänt kulhandskelås eller vara fastlåst med godkänd kätting och godkänt hänglås, klass 3 eller C
- Husvagn och släpfordon ska vara låst med godkänt kulhandskelås när vagnen är kopplad till dragfordonet. För frikopplad vagn gäller godkänt kulhandskelås eller godkänd kätting och godkänt hänglås, klass 3 eller C, som godkänd låsning
- Vid vistelse i länder utanför EES-området, Storbritannien och Schweiz ska fordonet vara utrustat med godkänd spårsändare med aktiverad larmcentralkoppling enligt SSF Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073 som var satt i funktion vid skadetillfället.

Föreskrifterna enligt a-e) gäller dock inte när fordonet förvaras

- i allmänt garage med tjänstgörande garagevakt om föraren måste lämna ifrån sig nyckeln till stöldskyddet
- i låst garage som endast disponeras av dig
- i verkstads- eller servicelokal när fordonet är inlämnat för reparation eller service.

355 Nedsättning av försäkringsersättning

Om säkerhetsföreskrifterna i 354 a-e) inte följts minskas ersättningen i normalfallet med 25 % vid stöld eller tillgrepp av fordonet. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, till och med så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när fordonet, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. Vid ringa försummelse görs dock ingen nedsättning.

Om säkerhetsföreskriften i 354 f) inte följts minskas ersättningen vid stöld eller tillgrepp av fordonet ned normalt med 50 %. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, till och med så att ersättningen helt faller bort.

356 Självriskbefrielse

Har fordonet godkänd spårsändare med aktiverad larmcentralkoppling enligt SSF Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073 i funktion vid skadetillfället, som möjliggör att fordonet kan återfinnas tillämpas ingen självrisk vid stöld eller tillgrepp av **hela fordonet**.

Är fordonet stöldskyddsmärkt i enlighet med SSF norm 1084 ersätts skadan utan självriskavdrag vid stöld eller tillgrepp av **hela fordonet**.

357 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk. Se dock 355 och 356.

36 Maskin- och elektroniskadeförsäkring

361 Giltighet

Försäkringen gäller för:

- Personbil fkl 01, lätt lastbil fkl 50 och husbil fkl 65 som är högst tio år gammal räknat från första registreringen och som körts högst 150 000 km
- Registrerad tvåhjulig motorcykel, fkl 14, som är högst fem år gammal räknat från första registreringen och som körts högst 60 000 km.
- Terrängskoter, fkl 35, som är högst fem år gammal räknat från första registreringen och som körts högst 15 000 km eller 500 gångtimmar.
- Husvagn, fkl 60, som är högst åtta år gammal räknat från första registreringen.

Försäkringen upphör så snart någon av gränserna har passerats.

362 Försäkringen gäller för skada eller fel som uppstått plötsligt och oförutsett som påverkar fordonets funktion och berör följande komponenter

Gäller för följande komponenter		men inte för dessa
a)	Motor för framdrivning, inklusive styrelektronik	
b)	Turbo, kompressor och laddluftkylare inklusive styrelektronik	
c)	System för avgasrening	Ljuddämpare och avgasrör
d)	Tändsystem inklusive styrelektronik	Tändstift, glödstift
e)	Kyl- och värmeanläggning för kupé och eventuell bodel i husbil, inklusive styrelektronik och fabriksmonterad bensen- eller dieselvärmare inklusive styrelektronik	
f)	Värme- och kylsystem för motor och kraftöverföring inklusive styrelektronik	
g)	Startmotor och generator som påverkar bilens elektriska funktioner i dess standardutförande från fabrik	
h)	Växellåda- och kraftöverföring inklusive styrelektronik	Slitna lamellbelägg och följdskador därav. Hjulager.
i)	Bromsservo. Styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar, antis-ladd och antispinn. Elektrisk parkeringsbroms, kontakt och elektrisk funktion i bromsok.	Huvud- och hjulcylindrar. Bromsskivor, -trummor eller -belägg
j)	Fabriksmonterade strålkastare och styrsystem inklusive givare	Glas och lampor, DTRL-/DRL-funktion
k)	Motor till cabriolet, bak- och taklucka inklusive styrelektronik	
l)	Luftfjädring, bälgar och pump till automatisk nivåreglering	Stötdämpare
m)	Fabriksmonterat elektroniskt system för kommunikation och information samt kombinationsinstrument	
n)	Centrallåsenhet inklusive styrelektronik, elektroniskt tänd- och rattlås	Dörrlås, nycklar, kort, smartkey och fjärrkontroll, mekaniskt tänd- och rattlås
o)	Fabriksmonterade säkerhets- och förarstödssystem inklusive styrelektronik	
p)	Airbag, inklusive givare, säkerhetsbälten och bältessträckare	
q)	Bränslesystem inklusive pump, spridare, tankarmatur och givare för fordon med bensen-, diesel-, etanol- eller gasdrift	Bränsletank, gastank, ledningar och filter
r)	Servoaggregat för styrinrättning inklusive styrväxel och pump	Styrstag, rattaxel och kulleleder
s)	Vindrutetorkarmotor, regnsensor inklusive reglage och givare	Torkarblad
t)	Batterier för framdrivning av el- och hybridbil samt eldriven motorcykel inklusive styrelektronik	Startbatteri, leasat batteri
u)	Särskild el- och hybridteknik i el- och hybridfordon, till exempel energiåtervinningssystem, kylsystem för högvoltsbatteri, spännings-omvandlare med flera.	Startbatteri, laddkabel eller extern laddenhet
v)	Stötdämpare och givare på terrängskoter	Packboxar och dammskydd

Försäkringen betalar också kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som behövs för att fastställa om skadan eller felet täcks av försäkringen. Hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering ersätts inte, om vi inte ersätter skadan genom försäkringen.

363 Motor- och elektronikskadeförsäkringen gäller även för skada eller fel på husvagn och husbil som uppstått plötsligt och oförutsett och som påverkar fordonets funktion på följande fabriksmonterade komponenter.

Gäller för följande komponenter	
a)	Stabiliseringssystemet
b)	Hydrauliska stödben inklusive motor och givare
c)	Elcentral med manöverpanel
d)	Klimatanläggning
e)	Värmepanna
f)	Gasolanläggning
g)	Motoriserat manövreringssystem
h)	Fast monterade solceller inklusive reglersystem
i)	Vitvaror och hushållsmaskiner
j)	Säkerhetslarm och gasvarnare
k)	Elmotorer till markis fotsteg och loftsäng
l)	Jordfelsbrytare
m)	Centraldammsugare

Försäkringen betalar också kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som behövs för att fastställa om skadan eller felet täcks av försäkringen. Hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering ersätts inte, om vi inte ersätter skadan genom försäkringen.

364 Försäkringen gäller inte för skada eller fel som

- a) är vagnskada (321), brandskada (331) eller stöldskada (351)
- b) orsakats av djur, skadedjur, svamp, mögel eller alger
- c) orsakats av sönderfrysning, rost, väta eller korrosion
- d) orsakats av användning av komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande, till exempel genom trimning med delar som inte är godkända av tillverkare eller generalagent för fordonet
- e) beror på normal förslitning eller förbrukning
- f) uppstått om inte ägaren på ett tillfredsställande sätt kan styrka att fordonets ålder och totalt antal körda km faller inom gränserna enligt 361
- g) orsakats eller utgörs av fabrikations-, material- eller konstruktionsfel eller definierade eller fastställda seriefel
- h) endast består av hög oljeförbrukning, eller minskad kapacitet eller degradering i fordonets batteri

365 Säkerhetsföreskrifter

Fordonet ska ha genomgått service enligt tillverkarens anvisningar.

Fordonet får inte köras så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning.

Fordonet ska ha fått det fackmässiga underhåll och reparationsåtgärder som normalt krävs för fordon av samma sort.

Tillverkarens anvisningar avseende driv- och smörjmedel samt skötsel ska följas. Här ingår bland annat att tankning eller laddning sker i enlighet med tillverkarens anvisningar, att laddstationen är fackmässigt monterad, att kontroll av motorns oljenivå och kylvätskenivå utförs samt att kylsystemet innehåller rätt mängd frostskyddsmedel.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, till och med så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när fordonet, vid upprepade tillfällen, inte genomgått service enligt tillverkarens anvisningar.

366 Garanti

Om en skada regleras genom att begagnad del monteras lämnar vi garanti som motsvarar sedvanlig branschverkstadsgaranti. Garantin gäller under sex månader men begränsas till 10 000 körda km. Garantifall måste omgående anmälas till oss som har rätt att besiktiga fordonet innan reparation påbörjas.

367 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas självrisk beroende av bilens mätarställning enligt följande:

0 - 49 999 km	3 000 kr
50 000 - 99 999 km	5 000 kr
100 000 - 149 999 km	7 000 kr

För motorcykel gäller följande självrisker beroende på motorcykelns mätarställning:

0 - 29 999 km	2 000 kr
30 000 - 59 999 km	4 000 kr

För terrängskoter är självrisken 5 000 kr

För husvagn är självrisken 2 000 kr

37 Utökat skydd

371 Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil och husbil som är högst tio år gammal räknat från första registreringen och som körts högst 150 000 km. Ägaren ska styrka fordonets ålder. Försäkringen upphör så snart någon av gränserna uppnåtts. Om det inte kan visas vilken dag skadan uppstod ska det anses ha hänt den dag anmälan gjordes till oss.

372 Försäkringen gäller för skada som uppstått plötsligt och oförutsett som orsakats av dig, förare eller passagerare och berör något av följande:

- a) Kupéskada - skada på inredning och innertak i kupé samt bodel i husbil. Högst ersättning är 50 000 kr
- b) Nyckelförlust eller skada på nycklar samt eventuell omkodning och/eller låsbyte. Högst ersättning är 10 000 kr och ersättning lämnas högst en gång per försäkringsår. Förlust av nyckel ska polisanmälas
- c) Sanering av bränsletank - Vid feltankning ersätts kostnader för rengöring och tömning av bränsletank och byte av bränslefilter. Högst ersättning är 10 000 kr. Vi ersätter även bärgning till närmaste verkstad. Ersättning lämnas högst en gång per försäkringsår.
- d) Sanering av vattentank - vid feltankning med bränsle i husbilens vattentank ersätts kostnader för tömning och sanering eller byte av husbilens vattentank. Högst ersättning är 10 000 kr. Vi ersätter även bärgning till närmaste verkstad. Ersättning lämnas högst en gång per försäkringsår.

373 Kostnad för drivmedel eller el ersätts inte.

374 Gäller inte för skada som:

- a) är orsakad av djur, skadedjur, svamp, mögel eller alger
- b) är vagnskada (321), brandskada (331), stöldskada (351), glasskada (341), maskinskada (361), räddning (411) eller skada som ersätts från fordonets vagnskadegaranti
- c) orsakats av sönderfrysning, rost, väta eller korrosion
- d) orsakats av användning av komponenter som avviker från bilens seriemässiga utförande
- e) beror på normal förslitning eller förbrukning
- f) uppstått om inte ägaren på ett tillfredsställande sätt kan styrka att bilens ålder och totalt antal körda km faller inom gränserna enligt 371.

375 Säkerhetsföreskrifter

För att få full ersättning ska du sköta fordonet och eventuell utrustning omsorgsfullt för att förhindra att skada uppkommer.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

376 Självrisk

Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

38 Självriskhjälp vagnskadegaranti

Försäkringen gäller för personbil med vagnskadegaranti om det framgår av försäkringsbrevet.

Försäkringen lämnar ersättning för del av självrisk som betalats vid skada som ersatts av vagnskadegaranti. Skadan som ersatts ska ha inträffat under försäkringsperioden. Ersättningens storlek framgår av ditt försäkringsbrev. Försäkringen gäller utan självrisk. Ersättning lämnas högst en gång per försäkringsår.

4 RÄDDNINGSFÖRSÄKRING

41 Omfattning

411 Försäkringen kan gälla för personbil, motorcykel, lätt lastbil och husbil samt till dessa tillkopplad släpvagn eller husvagn.

Försäkringen gäller för sådan transport av förare, passagerare och försäkrat fordon, som har blivit nödvändig på grund av händelse enligt 412-414. Händelsen ska ha skett i samband med resa med det försäkrade fordonet.

412 Transport av förare, passagerare och privat bagage när fordonet skadats eller stulits

- a) till hemort inom Norden om fordonet skadats så svårt att det inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar.
- b) till hemort inom Norden om fordonet stulits och inte kommit tillrätta innan resan fortsatt på annat sätt.
- c) transportkostnaden för passagerare och privat bagage betalas också om den avbrutna resan beror på att föraren drabbats av olycksfall, plötslig sjukdom eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem fordonet.

413 Transport av fordon när föraren eller nära anhöriga passagerare till denne drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit, till fordonets hemort inom Sverige om resan måste avbrytas och fordonet måste lämnas kvar på grund av att ingen annan som deltar i resan kan köra hem det.

414 Transport av fordon som skadats eller råkat ut för annat driftstopp eller stulits

- a) till närmaste verkstad. Detta gäller också vid driftstopp som beror på att nyckeln till fordonet förlorats, skadats eller blivit inlåst i fordonet
- b) till närmaste lämpliga verkstad i Sverige om skadan är så allvarlig att den inte kan repareras på ett trafiksäkert sätt inom den tid som är rimlig med hänsyn till den fortsatta resan. Utanför Norden godtas vanligtvis tre arbetsdagar.

Transport av oreparerat fordon ersätts endast om skadan skett utomlands. Se även 422.

- c) till fordonets hemort inom Sverige om fordonet stulits och kommit tillrätta sedan resan fortsatt på annat sätt.

Transport av fordon enligt 414 a) och b) ersätts inte om skada på fordonet ersätts genom kaskoförsäkring eller vagnskadegaranti. Dock ersätts hämtning av reparerat fordon enligt 422 d).

415 Försäkringen gäller inte

- a) vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse ifråga om fordonets skötsel och underhåll
- b) för passagerare i taxi
- c) för merkostnad föranledd av gods som transporterats med annat fordon och släpvagn än privat personbil och till denna kopplad släpvagn
- d) om fordonet tagits i anspråk för militärt ändamål
- e) för skada som inträffar när fordonet hyrs ut eller utför transport mot betalning.

416 Säkerhetsföreskrifter

- a) Förare ska vid färd ha det körkort eller förarbevis som krävs
- b) förare och eller passagerare får inte genom påverkan av alkohol eller annat berusningsmedel ha bidragit till skadehändelsen
- c) fordon med meddelat eller inträtt körförbud får inte brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter
- d) fordonet får inte användas under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet
- e) innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet
- f) du ska följa tillverkarens anvisningar vad gäller fordonets brukande, underhåll och reparation.

Om föreskrifterna inte följs kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

42 Ersättningsregler

421 Persontransporter

Hemresa till hemort inom Norden ersätts med kostnaden för resa med billigaste transportmedel. Resa till bestämelseorten kan betalas i stället för hemresa om detta blir billigare. Resekostnaden för passagerare betalas längst till den ort där passageraren påbörjade färden eller till fordonets hemort om passageraren skulle ha avslutat färden där.

422 Fordonstransporter

- a) Transport eller hämtning av fordon ska i förväg godkännas av oss. I annat fall är vår ersättningsskyldighet begränsad till vad det hade kostat om vi kontaktats innan bärgning eller transport.
- b) I stället för transport till närmaste verkstad enligt 414 a) kan reparation på platsen betalas om detta inte blir dyrare
- c) Kostnaden för hämtning eller hemtransport av fordon ersätts högst med ett belopp som svarar mot fordonets värde. I fråga om oreparerade fordon avses värdet efter skadan
- d) Hämtning av oskadat eller reparerat fordon ska ombesörjas av dig. Vi betalar skäliga resekostnader för föraren från hemorten till den plats där fordonet lämnats eller där det återfunnits efter stöld. Dessutom betalas dagtraktamente med 220 kr per dag och skäliga hotellkostnader under den tid det tar att hämta hem fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi ombesörja hämtningen av fordonet
- e) Driftkostnaden för fordon som hämtas av dig ersätts inte. Om vi ombesörjer hämtning eller hemtransport ska du betala bränsle- och färjekostnader, som du inbesparat därigenom.

423 Ersättning betalas i den mån rätt till ersättning inte föreligger enligt lag eller särskild författning.

424 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

5 RÄTTSSKYDDSFÖRSÄKRING

51 Vem försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare (de försäkrade) i denna deras egenskap. Försäkringen gäller inte för den som brukat fordonet utan lov.

52 Vilka tvister försäkringen gäller för

521 Försäkringen gäller för tvist som kan prövas som tvistemål av tingsrätt och som efter sådan prövning kan prövas av hovrätt och Högsta domstolen. Försäkringen gäller också i resningsmål, dock endast om resning beviljas. Med tvist förstås att ett framställt krav helt eller delvis avvisats.

522 Försäkringen gäller inte:

- för tvist som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kap 3 § första stycket rättegångsbalken (så kallat småmål). Detta undantag tillämpas inte vid tvist på grund av försäkringsavtalet
- för tvist som avser fordran eller annat anspråk på grund av uthyrning av fordonet eller vid transport mot betalning
- för tvist som gäller skadestånd eller annat anspråk på grund av gärning, där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt 53
- för tvist som avser personskadereglering vid försäkringsbolag om skadelidande inte väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren.
- för tvist där du inte har befogat intresse av att få saken prövad.

53 Vilka brottmål försäkringen gäller för

531 Försäkringen gäller för brottmål om du misstänks eller åtalas för

- brott för vilket inte stadgas strängare straff än böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död samt
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

532 Kan den, som åtalats för grov vårdslöshet i trafik eller grovt vållande till annans död eller till kroppsskada eller sjukdom, genom lagakraftätagande dom visa att brottet inte bedömts som grovt, gäller försäkringen.

533 Försäkringen gäller inte för brottmål då misstanke om brott eller åtal till någon del avser:

- rattfylleri
- påverkan av annat berusningsmedel än alkohol
- olovlig körning
- hastighetsöverträdelse enligt trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt trafikförordningen.

54 Val av ombud eller försvarare

541 För att försäkringen ska gälla krävs att du, genom utställande av rättegångsfullmakt, anlitar ombud eller försvarare, som är lämplig med hänsyn till de krav som ställs på ett ombud enligt det lands lag där processen drivs och antingen vara

- advokat eller biträdande jurist på advokatbyrå eller
- annan person som för den enskilda tvisten uppfyller kraven på lämplighet.

542 Vi har vid vår bedömning av ombuds lämplighet enligt sista punkten möjlighet att inhämta ett rådgivande yttrande från Svensk Försäkring. Ansökan om rådgivande yttrande om ombuds lämplighet kan även göras av ombudet eller av dig.

Om vi inte anser ett ombud är lämpligt kan ombudet eller du begära överprövning av beslutet hos Svensk Försäkrings nämnd för Rättsskyddsfrågor.

543 Vid tvist om skäligheten av arvode och övriga kostnader mellan ledamot av Sveriges Advokatsamfund, eller biträdande jurist anställd hos sådan ledamot, och oss ska prövning ske hos Ombudskostnadsnämnden. Ombudet och vi förbinder oss att godta utfallet av sådan prövning.

Övriga ombud och försäkrad har rätt att begära prövning av skäligheten i arvode och övriga kostnader hos Försäkringsförbundets nämnd för Rättsskyddsfrågor. Ombudet och du förbinder er att godta utfallet av sådan prövning.

544 I tvist eller mål som handläggs utomlands måste du anlita ombud eller försvarare som vi bestämmer.

55 Vilka kostnader försäkringen ersätter

551 Försäkringen gäller inte i den mån ersättning har lämnats eller skulle kunna ha lämnats genom annan försäkring eller på annat sätt. Om skadestånd till dig även kan antas omfatta kompensation för ombudskostnader lämnas ingen ersättning för dessa.

552 Du kan få ersättning för kostnader enligt 552 a) - f) om de är nödvändiga och skäliga och om de inte kan betalas av motpart eller staten. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten eller annan.

- Ombuds och försvarares arvode och omkostnader. Arvode lämnas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen fastställer till rättshjälpsbiträde enligt rättshjälpslagen
- Kostnader för utredning före rättegång, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud eller att Allmänna Reklamationsnämnden funnit det uppenbart att nämnden inte kan avgöra tvisten utan sådan utredning
- Kostnader för bevisning i rättegång och skiljemannaförfarande
- Expeditionskostnader i domstol
- Rättegångskostnader som du ålagts att betala till motpart eller staten efter domstols eller skiljemäns prövning av tvisten eller målet
- Rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till motpart under förutsättning att det är uppenbart att domstolen skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre belopp om tvisten hade prövats.

553 Försäkringen lämnar inte ersättning för

- ditt eget arbete, förlorad inkomst, resor och uppehålle eller andra omkostnader för någon av de försäkrade
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- merkostnader som uppstår om du anlitar flera ombud/försvarare eller byter ombud/försvarare
- ersättning till skiljemän.

56 Självrisk och högsta ersättningsbelopp

561 Vid varje skadetillfälle tillämpas i försäkringsbrevet angiven självrisk.

562 Vi betalar vid varje tvist eller brottmål högst 300 000 kronor.

En tvist anses föreligga om två eller flera av de försäkrade står på samma sida. Även om du har flera tvister ska de räknas som en tvist om yrkandena stöder sig på väsentligen samma grund.

57 När försäkringen gäller

571 Rättsskydd lämnas om försäkringen varit i kraft när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte gått längre tid än tio år.

Anmälan ska ske senast inom tre år från tvistens uppkomst eller från det misstanke om brott delgivits dig.

Om du som förare drabbas av personskada oavsett när denna inträffat kan du få rättsskydd i tvist med oss angående din personskada även om mer än tio år förflutit sedan trafikolyckan inträffade under förutsättning att vi inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättsskydd beviljas enligt ovanstående tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkring ersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst. Du måste dock för att få rättsskydd i tvist angående personskada, enligt föregående stycke, väcka talan mot oss inom sex månader från dagen för det slutliga beslutet.

58 Geografisk omfattning

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i händelse eller omständighet som visas ha inträffat inom försäkringens giltighetsområde enligt 12 första stycket.

59 Återkrav

I den mån ersättning lämnats på grund av försäkringen, inträder vi i din rätt mot motparten eller staten.

6 BESTÄMMELSER OM PREMIEBERÄKNING

61 Uppgift till grund för premien

611 Premien är beräknad efter bland annat de uppgifter som framgår av försäkringsbrevet. Om du lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades, gäller vad som sägs i Allmänna bestämmelser om nedsättning av försäkringsersättning.

612 Upplysningsplikt

Du ska meddela oss om de uppgifter som anges i försäkringsbrevet har ändrats. Sker inte detta gäller vad som sägs i Allmänna bestämmelser om nedsättning av försäkringsersättning.

613 Körsträcka

För bil enligt fordonsklasserna 01, 05 och 50 betalas premie efter beräknad årlig körsträcka. Följande indelning gäller:

Fordonsklasserna 01 och 50

Klass	Antal km
1	högst 10 000
2	10 001 - 15 000
3	15 001 - 20 000
4	20 001 - 25 000
5	över 25 000

Fordonsklass 05

Klass	Antal km
1	högst 40 000
2	40 001 - 70 000
3	över 70 000

Om du har tror att bilen under försäkringsåret kommer att köras längre än det som motsvarar den körsträckecklass som anges i försäkringsbrevet ska detta omedelbart anmälas till oss.

Du ska på begäran lämna uppgift om antal körda kilometer, bilens vägmätarställning och beräknad körsträcka. Om begärda uppgifter inte lämnas har vi rätt att höja körsträckecklassen.

Körsträckecklassen kan ändras närhelst man önskar under försäkringsåret. Visar det sig vid skada att för låg premie betalats på grund av för lågt uppgiven körsträcka, gäller vad som sägs i Allmänna bestämmelser om nedsättning av försäkringsersättning.

614 Tariffzon

Premien beräknas efter den tariffzon, inom vilken du är eller borde vara folkbokförd (i regel den fasta bostadsadressen). Om fordonet används i egen rörelse med "fast driftställe" (till exempel kontor, fabrik, verkstad, taxistation) bestäms tariffzonen av driftställets adress.

Du ska meddela oss om den postadress som anges i försäkringsbrevet inte stämmer med förutsättningarna ovan. Om premien är för låg på grund av felaktig tariffzon gäller beträffande nedsättningen av försäkringsersättning vad som sägs i Allmänna bestämmelser.

TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR OCH SÄRSKILDA VILLKOR

A HYRBILSFÖRSÄKRING FÖR PERSONBIL OCH LÄTT LASTBIL

Hyrbilsförsäkring enligt detta villkor gäller endast i kombination med minst halvförsäkring (trafik + delkasko). Om delkaskoförsäkringen upphör eller fordonet avställs så upphör även hyrbilsförsäkringen från samma tidpunkt.

Hyrbilsförsäkringens giltighetsområde - se punkt 12.

A1 Ersättning lämnas i högst 65 dagar om den försäkrade bilen inte kunnat användas på grund av ersättningsbar skada eller annat driftstopp. Ersättning med anledning av vagnskada lämnas även om bilen inte är vagnskadeförsäkrad eller om vagnskadegaranti saknas.

A2 Ersättning lämnas med 75 % av dygns- och kilometerkostnaden för hyrbil som ifråga om utrymme motsvarar den försäkrade bilens. Bil ska hyras hos biluthyrningsföretag. Vi har rätt att anvisa uthyrare.

I stället för hyrbil kan ersättning lämnas som ett kontantbelopp med 150 kronor per dag.

Har hyrbil erhållits genom försäkringen vid skada utomlands, har svensk medborgare eller den som har sin hemvist i Sverige samma personskadeskydd i hyrbilen under hyrestiden som vid färd med den svenske registrerade bilen.

Vid kaskoskada på hyrbilen betalar vi den del av hyrbilens självrisk eller garantisjälvrisk som överstiger självrisken eller garantisjälvrisken på den egna bilen. För att få denna självriskreducering måste du anlita den uthyrare som vi anvisar. Högsta ersättning är 10 000 kronor.

A3 Du betalar

- 25 % av den totala kostnaden för hyrbilen
- drivmedel för hyrbilen
- eventuell försäkringspremie avseende hyrbilen.

A4 Ersättning lämnas inte

- vid driftstopp på grund av brist på drivmedel eller på grund av uppenbar försummelse ifråga om fordonets skötsel och underhåll
- för tid när den försäkrade bilen är inlämnad för service eller underhållsarbete
- för längre tid än skälig reparationstid. Om bilen inte repareras lämnas ersättning för den tid som är rimlig för att skaffa annan likvärdig bil
- om bilen vid skadetillfället var avställd eller belagd med körförbud
- om du erhåller ersättning från annat håll genom till exempel skadestånd eller trafikskadeersättning
- om skäl till nedsättning av ersättning vid kaskoskada finns enligt punkt 314 "Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring"
- om fordonet i en sammanhängande period varit utanför Sverige i mer än 185 dagar de senaste 12 månaderna när skadan eller driftstoppet inträffar
- vid driftstopp på grund av dataintrång
- när fordonet råkat ut för driftstopp vid uthyrning eller vid utförande av transport mot betalning.

B DJURKOLLISIONSFÖRSÄKRING FÖR PERSONBIL, LÄTT LASTBIL, HUSBIL OCH MOTORCYKEL FKL 14

Djurkollisionsförsäkring enligt detta villkor gäller endast i kombination med minst halvförsäkring (trafik + delkasko). Om delkaskoförsäkringen upphör eller fordonet ställs av så upphör även djurkollisionsförsäkringen från samma tidpunkt.

För Djurkollisionsförsäkringen gäller de i punkt 314 "Säkerhetsföreskrifter för kaskoförsäkring" angivna reglerna om nedsättning av ersättning vid skada.

B1 Ersättning lämnas för skada uppkommen vid kollision med djur, som skett plötsligt och oförutsett.

B2 Ersättning betalas för reparations- eller självriskkostnad. Försäkringen ersätter glas-, vagnskade- eller vagnskade-garantisjälvrisk eller högst 6 000 kronor om sådan saknas. Försäkringen gäller utan självrisk. Ungdomssjälvrisk tas dock ut om annan än du kört fordonet och den personen är under 24 år.

Vid skada på ren, boskap eller hund ska anmälan ske till ägaren eller om denne inte kan anträffas, till polisen.

Vid kollision med älg, rådjur, hjort, vildsvin, björn, varg, järv, lo, utter, örn och mufflonfår, ska anmälan göras till polisen. Intyg från djurägaren eller polisen ska insändas tillsammans med skadeanmälan till oss.

B3 Är fordonet belagt med körförbud gäller inte försäkringen för skada som inträffar när fordonet brukas i annan omfattning än vad lagar och förordningar tillåter.

B4 Försäkringen gäller inte för skada som inträffar när fordonet hyrs ut eller utför transport mot betalning.

C ASSISTANSFÖRSÄKRING

Assistansförsäkring enligt detta villkor gäller endast i kombination med minst halvförsäkring (trafik + delkasko).

Försäkringen gäller för personbil, lätt lastbil, motorcykel fkl 14 och husbil om det framgår av ditt försäkringsbrev.

C1 Ersättning lämnas för självriskkostnad vid utnyttjande av räddningsförsäkring, högst två gånger per försäkringsår. Försäkringen gäller utan självrisk.

C2 Försäkringen gäller om det försäkrade fordonet inte kunnat användas på grund av skada, ersättningsbar stöld eller annat driftstopp. Den gäller även vid brist på drivmedel eller om elfordon laddats ur under färd.

C3 Försäkringen ger rätt till 75 % av kostnaden för hyrbil i högst 3 dagar i direkt anslutning till skadehändelsen om inte skadan kan åtgärdas på plats inom rimlig tid. Bil ska hyras hos biluthyrningsföretag. Vi har rätt att anvisa uthyrare. Vid resa med husbil kan försäkringen istället ge rätt till tre hotellövernattningar. Vi har rätt att anvisa hotell.

C4 Du betalar

- 25 % av kostnaden för hyrbilen
- drivmedel för hyrbilen
- eventuell försäkringspremie avseende hyrbilen.

C5 Ersättning lämnas inte

- a) för tid när det försäkrade fordonet är inlämnad för service eller underhållsarbete
- b) vid maskinhaveri eller annat tekniskt fel som beror på bristande underhåll
- c) för skada som är undantagen under punkt 313 – Kaskoförsäkring
- d) för skada eller annat driftstopp vid uthyrning eller vid utförande av transport mot betalning.

C6 Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifterna enligt punkt 314 - kaskoförsäkring ska följas.

Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen vid skada minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

D FÖRSÄKRING FÖR AVSTÄLLT FORDON

Avställningsförsäkring kan tecknas för fordon som är avställda i Vägtrafikregistret. Av försäkringsbrevet framgår om fordonet är försäkrat som avställt. Försäkringen **gäller endast i Sverige**.

Försäkringen gäller när fordonet är avställt och inte brukas. Med brukas avses till exempel att du kör fordonet eller använder bodelen i husbilen. Maskinskade- och räddningsförsäkring ingår inte i försäkringen för avställt fordon.

D1 För stöldförsäkring för avställd personbil fkl 01, lätt lastbil fkl 50 samt husbil fkl 65 gäller ordinarie självrisk om fordonet stulits eller tillgripits

- genom inbrott i låst garage
- ur allmänt garage med tjänstgörande vakt.

I övriga fall höjs självrisken med 1 000 kronor.

Dessa självriskregler gäller även vid stöld av utrustning enligt 311 b).

Säkerhetsföreskrifterna i 353 och 354 ska följas. Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen sättas ned enligt 355.

D2 För stöldförsäkring för avställd motorcykel fkl 13 och fkl 14 samt avställd moped fkl 19 gäller att dessa ska förvaras i låst lokal. Sker inte detta gäller vad som sägs i Allmänna bestämmelser om nedsättning av försäkringsersättning vid åsidosättande av föreskrift som är till för att förhindra eller begränsa skada. Dessutom ska säkerhetsföreskrifterna i 353 och 354 följas. Om föreskrifterna inte följts kan ersättningen sättas ned enligt 355.

E FÖRSÄKRING FÖR HUSVAGN OCH HUSBIL

Detta särskilda villkor gäller för husvagn och minst halvförsäkrad husbil. Det är även tillämpligt för tältvagn och camper.

E1 Försäkringen omfattar egendom enligt allmänna villkoren 311. Dessutom omfattar försäkringen i fordonet förvarad personlig lösegendom för privat bruk tillhörande dig, din make/maka, registrerad partner och hemmavarande barn (folkbokförda på din adress) till ett sammanlagt belopp av högst 30 000 kronor.

Försäkringen gäller inte för

- pengar, mynt-, sedel- och frimärkssamlingar, ritningar och manuskript
- konstverk, äkta mattor, antikviteter, fordon och båtar.

E2 Ersättning för stöld av i fordonet förvarad utrustning samt personlig lösegendom lämnas endast vid skada genom inbrott i låst fordon, såvida inte hela fordonet samtidigt stulits.

E3 För personlig lösegendom enligt nedan lämnas ersättning endast om skadan skett under resa utom hemorten. Ersättning lämnas dock inte vid stöld om fordonet i samband med sådan resa, lämnats obebott mer än ett dygn. Detta gäller även om stölden skett under första dygnet.

1. Värdehandlingar, föremål helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar, vapen, vin och sprit till ett sammanlagt belopp av högst 5 000 kr
2. Päls och pälsverk
3. Dator, kamera, kikare samt utrustning till dessa
4. Utrustning för överföring av bild och ljud, till exempel anläggning för radio, musik, telefoni, system för data, tv, video samt navigering som inte är fast monterade och konstruerade för bruk i fordonet.

E4 Säkerhetsföreskrifter för stöldförsäkringen avseende lösegendom

När fordonet lämnas ska den försäkrade egendomen som förvaras i fordonet vara inlåst i detta.

Avmonterad fordonsdel eller utrustning, som inte förvaras i fordonet, ska vara inlåst i utrymme som endast disponeras av dig. Föremål som på grund av sin storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta, ska förvaras aktsamt.

Om dessa föreskrifter inte följts gäller följande i stället för vad som sägs i Allmänna bestämmelser:

Vid annan skada än sådan som uppstått vid stöld eller tillgrepp av hela fordonet sätts ersättningen normalt ned med 50 procent. I allvarliga fall kan nedsättningen bli högre, till och med så att ersättningen helt faller bort. Detta gäller till exempel när egendomen, trots uppenbar stöldrisk, lämnats utan den tillsyn eller annan åtgärd som är rimlig med hänsyn till omständigheterna. I vissa fall kan nedsättningen bli lägre än 50 procent. Vid ringa försummelse blir det normalt ingen nedsättning alls.

E5 Ansvarsskada för husbil och husvagn

Försäkringen omfattar en ansvarsförsäkring som gäller för dig i din egenskap av ägare till fordonet. Ansvarsförsäkringen lämnar ersättning för skadestånd som enligt lag kan åläggas dig i egenskap av ägare till fordonet. För husvagn gäller dock att försäkringen inte omfattar skada som omfattas av dragbilens trafikförsäkring och inte heller skada på egendom som förvaras i husvagnen.

Högsta ersättningsbelopp är 2 miljoner kronor vid personskada och 1 miljon kronor vid sakskada.

Självriskén är 500 kronor.

E6 Försäkringen omfattar även rätt till semesteravbrottsersättning. För husvagn krävs att även dragbilens försäkring finns hos oss.

- Avbrottsersättning lämnas vid sådan skada på fordonet som ersätts genom fordonets kaskoförsäkring
- Skadan ska ha medfört avbrott i semesterresa
- För husvagn lämnas ersättning med 150 kronor/dag och för husbil med 300 kronor/dag räknat från och med dagen efter skadedagen. Ersättning lämnas för den tid fordonet inte kunnat användas för sitt ändamål, dock längst i tre veckor
- Den självrisk som gäller för respektive försäkringsform (brand-, stöld- eller vagnskadeförsäkring) dras av från sammanlagd kostnad för skadan och avbrottsersättningen
- Det åligger dig att verka för att avbrottet blir så kort som möjligt.

E7 Utöver vad som sägs i 321 gäller vagnskadeförsäkringen även för skada

- som orsakats av oberäknad utströmning av vatten från fordonets tank eller ledningssystem. Ersättning lämnas för fordon som är högst 8 år gammalt och då med högst 1 prisbasbelopp
- orsakad av hård vind (minst 13,9 m/sek) på fordonet monterat förtält, markis samt tält till försäkrad tältvagn (combi-camp). Har försäkring tecknats för Extra utrustning gäller försäkringen även för skada orsakad av hård vind på fordonet monterat taktält eller standbytält.

Det som i övrigt sägs i 322, 323 och 324 gäller i tillämpliga delar även för utströmningsskada och skada på förtält, markis, tält till tältvagn och på fordonet monterat standbytält.

F MASKINSKADEFÖRSÄKRING FÖR TRAKTORER OCH MOTORREDSKAP ANVÄNDA I LANTBRUK

F1 Försäkringen kan endast tecknas som tillägg till trafik-, brand-, stöld- och vagnskadeförsäkrad traktor och motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 81 och 86).

F2 Försäkringen gäller för plötslig och oförutsedd skada på försäkrat fordon och sådan fast monterad utrustning som kan anses vara normal för fordon av samma slag och fabrikat som det försäkrade.

F3 Försäkringen gäller inte för skada eller fel

- som avses enligt 33 brand-, 35 stöld-, eller 32 vagnskadeförsäkring
- som består i slitage och förbrukning eller som orsakats av bristfälligt underhåll eller uppenbart felaktig reparationsåtgärd
- genom rost, frätning, kavitation eller genom sönderbränning av delar som normalt utsätts för upphettning
- som orsakats av sönderfrysning
- enbart på däck, larvband eller batterier
- för vilken leverantör eller annan är ansvarig på grund av kontrakt, garanti eller annat åtagande.

F4 Fordonstillverkarens anvisningar ska följas vad gäller underhåll, vård och belastning. Fordonet får inte användas så att motor och kraftöverföring utsätts för onormal påfrestning. Rekommenderade oljor ska användas.

Följs inte föreskrifterna kan ersättningen minskas eller utebli enligt Allmänna bestämmelser.

F5 Om skadan inträffat inom 1 år efter det att fordonet togs i bruk som fabriksnytt, lämnas full ersättning för skadade delar. I annat fall görs åldersavdrag med 15 % per påbörjat användningsår på skadade delar. Avdraget är maximalt 75 %.

F6 Försäkringen betalar också kostnader, överstigande självrisk, för demontering eller annan undersökning som behövs för att fastställa om skadan eller felet täcks av försäkringen.

F7 Vid varje skadetillfälle gäller i försäkringsbrevet angiven självrisk.

G AVBROTTSFÖRSÄKRING FÖR TRAKTORER OCH MOTORREDSKAP ANVÄNDA I LANTBRUK SAMT TUNG LASTBIL

G1 Om inte annat framgår av försäkringsbrevet ingår avbrottsförsäkring i vagnskadeförsäkringen för traktor och motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 81 och 86) samt tung lastbil fordonsklass 51.

G2 Ersättning lämnas om fordonet inte kunnat användas på grund av ersättningsbar brand-, stöld-, vagn- eller maskinskada. För skada som omfattas av försäkringen och som inträffat under den tid försäkringen varit i kraft, lämnas ersättning under förutsättning att kostnaden för skadan överstiger gällande självrisk.

G3 Ersättning lämnas inte om

- avbrott uppstått eller förlängts på grund av dröjsmål eller annan underlåtenhet från din sida
- du får stilleståndsersättning från trafikförsäkring eller ersättning för inkomstförlust på grund av personskada, annat än om avbrottsersättningen är högre. I sådant fall betalas mellanskillnaden
- fordonet vid skadetillfället var avställt eller belagt med körförbud.

G4 Ersättning lämnas enligt följande regler. Beloppet avser kronor per dag.

Traktorer använda i lantbruk (fordonsklass 81) (fordonsklass 86)		Motorredskap använda i lantbruk (fordonsklass 51)		Tung lastbil	
Fordonsvikt i kg	Belopp per dag	Fordonsvikt i kg	Belopp per dag	Totalvikt i kg	Belopp per dag
- 1 499	50	- 1 499	50	- 6 999	300
1 500 - 2 499	150	1 500 - 2 499	150	7 000 - 10 999	400
2 500 - 3 499	200	2 500 - 3 499	250	11 000 - 14 999	500
3 500 - 4 999	250	3 500 - 4 999	300	15 000 - 18 999	600
5 000 -	300	5 000 -	600	19 000 - 28 999	700
				29 000 -	800

G5 Karens (tid under vilken ersättning inte lämnas) räknas från och med första arbetsdagen efter skadedagen eller från och med första reparationsdagen om fordonet kunnat användas trots skadan.

Karensen är 2 arbetsdagar. Vid stöld av fordonet tillämpas ingen karens, utan ersättning lämnas från och med första arbetsdagen efter skadedagen.

G6 Ersättning lämnas under högst 15 arbetsdagar karenstiden oräknad. Repareras inte skadat fordon, lämnas ersättning för beräknad reparationstid, dock högst den tid som kan anses vara rimlig för anskaffande av likvärdigt fordon (högst 15 arbetsdagar).

Vid stöld av hela fordonet gäller att ersättning lämnas för den tid fordonet varit borta och för den tid som kan anses vara rimlig för att anskaffa ett likvärdigt fordon, eller för att reparera återfunnet fordon (högst 15 arbetsdagar).

H VAGNSKADEFÖRSÄKRING FÖR SLÄPVAGN TILL TRAKTOR SOM ANVÄNDS I LANTBRUK, PARK- ELLER TRÄDGÅRDSSKÖTSEL

H1 Försäkringen gäller under förutsättning att

- släpvagnen inte är registreringspliktig samt att
- den dragande traktorn är trafik-, brand-, stöld- och vagnskadeförsäkrad hos oss.

H2 Försäkringen omfattar släpvagn avsedd för transporter och gäller endast då denna är kopplad till den försäkrade traktorn. Som släpvagn räknas inte bogserade jordbruksredskap för besprutning, jordbearbetning, sådd eller skörd.

Försäkringen omfattar inte släpvagn som används till andra ändamål, till exempel skogskörslor. Försäkringen omfattar högst det antal släpvagnar som samtidigt får dras av traktorn (vanligtvis två).

H3 Försäkringen gäller vid varje skadetillfälle med samma självrisk som för den dragande traktorn. Har traktor och släpvagn skadats samtidigt avdrages endast en självrisk.

H4 Försäkringen gäller inte för skada genom brand eller stöld eller för skada som kan ersättas genom annan försäkring.

J ÅRSFÖRSÄKRING FÖR MOTORCYKEL FKL 14, ELDRIVET ENPERSONS-FORDON FKL 18, TERRÄNGSKOTER FKL 35

J1 Försäkringen är en årsförsäkring. Det innebär att avtalet löper under hela försäkringsåret utan premieåterbetalning vid avställning. Avtalet kan sägas upp till huvudförfallodagen. Vid försäljning eller skrotning kan avtalet sägas upp under avtalets giltighetstid.

K HANDIKAPPANPASSAD PERSONBIL

Vid ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada betalar försäkringen ersättning, under förutsättning att gällande försäkring finns för handikappanpassad utrustning. Ersättning lämnas för den del av kostnaden som inte lämnas från annan, till exempel Försäkringskassan, och med högst det belopp som framgår av försäkringsbrevet.

L FÖRETAGSANPASSAD LÄTT LASTBIL

Om premie betalas för företagsanpassning gäller försäkringen för fast monterad yrkesutrustning i eller på fordonet. Ersättning lämnas för utrustningen i samband med ersättningsbar brand-, stöld- eller vagnskada, under förutsättning att gällande försäkring finns, med högst det belopp som framgår av försäkringsbrevet.

M MEDFÖRSÄKRAT SLÄP TILL TERRÄNGSKOTER

Försäkring för terrängskoter fkl 35 gäller även för ett tillhörande terrängsläp med samma ägare. Försäkringsskyddet för släpet är detsamma som för skotern. Ersättningen är maximerad till högst 30 000 kronor.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

För din försäkring gäller reglerna i Försäkringsavtalslagen. Här följer en sammanfattning av några regler i denna lag. Vi har även samlat annan viktig information här.

Twist om egendomsvärde

Om du inte är nöjd med vår värdering kan du begära att en värderingsperson, förordnad av handelskammaren, uttalar sig om värdet på din skadade egendom. Värderingspersonen ska tillämpa villkorens värderingsregler, visa hur skadans värde beräknats samt lämna sitt utlåtande inom tre månader efter att denne blivit utsedd.

Du ska betala hälften av värderingspersonens arvode. Om värderingspersonen värderar skadan till ett högre belopp än det som vi erbjudit, betalar vi värderingspersonens hela arvode. Vi ersätter endast en värdering.

Tillgång till fordonsrelaterade uppgifter

I och med att du tecknar din försäkring hos oss godkänner du att vi får ta del av uppgifter om det försäkrade fordonet, som lagrats i fordonet eller på annat ställe där information om fordonet lagrats eller behandlats. Informationen får endast användas för skadereglering eller prissättning av försäkringen. Sådan data är till exempel kollisionsdata, servicehistorik, felkoder samt batterihälsa.

Överlåtelse av fordran till Trafikförsäkringsföreningen

Vi kan till Trafikförsäkringsföreningen överlåta fordran avseende obetald premie eller självrisk för trafikförsäkring.

Avtalet och premiebetalning

Försäkringstid

Försäkringen gäller från och med den dag som anges på försäkringsbrevet. Tecknar du försäkringen samma dag som den ska börja gälla, gäller den från det klockslag då du tecknade försäkringen.

Kan försäkringstidens början inte fastställas enligt ovanstående stycke, börjar försäkringstiden klockan 00.00 dagen efter den dag du meddelade bolaget att du ville teckna försäkring.

Försäkringsavtalet gäller under ett år.

Förnyelse av försäkring

Vid försäkringstidens slut förnyas försäkringen för ytterligare ett år. Försäkringen förnyas dock inte om du eller vi har sagt upp försäkringen eller om du tecknat motsvarande försäkring hos annat försäkringsbolag eller om vi kommit överens om något annat.

När det är dags att förnya försäkringen skickar vi ut ett nytt försäkringsbrev samt bifogar en premiefaktura.

Uppsägning av försäkring

Försäkringsbehov upphör

Du kan säga upp försäkringen under försäkringstiden om försäkringsbehovet har upphört eller om någon annan liknande omständighet har inträffat.

Försäkringsavtalets utgång

Du kan säga upp försäkringen till tidpunkten för försäkringsavtalets utgång. Denna uppsägning kan ske när som helst dessförinnan.

Har en försäkring förnyats enligt avsnitt Förnyelse av försäkring (se ovan), kan du innan du betalt någon del av premien säga upp försäkringen att upphöra vid avtalets utgång.

Ändrade villkor

Vid ändring av villkoren, enligt avsnitt **Under försäkringstiden**, kan du säga upp försäkringen från den tidpunkt då ändringen skulle börja gälla.

Bolagets uppsägning

Vi kan säga upp försäkringen under försäkringstiden, men bara om det finns sådana synnerliga skäl som anges i försäkringsavtalslagen. Vår uppsägning blir gällande fjorton dagar efter den dag då vi avsänt ett skriftligt meddelande om uppsägningen till dig.

Vi kan säga upp försäkringen till tidpunkten för försäkringstidens utgång om det finns särskilda skäl att inte längre bevilja försäkringen. Vår uppsägning gäller endast om skriftligt meddelande om uppsägning har skickats till dig senast en månad före försäkringstidens utgång.

För uppsägning av försäkringen på grund av att premien inte betalas i rätt tid, se avsnitt Om du betalar för sent.

Ändring av premie eller villkor

Vid förnyelse

Normalt sett ändrar vi premier och villkor endast i samband med förnyelse av försäkringen.

Under försäkringstiden

Bolaget har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden, om du eller den försäkrade grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget eller om det finns andra synnerliga skäl. Ändringen blir gällande 14 dagar efter den dag då bolaget avsänt skriftligt meddelande om ändringen till dig.

Betalning av premie

Första premien

Premien för ny försäkring eller utökning av försäkringen (tilläggspremie) ska vara betald inom 14 dagar från den dag då vi sänt försäkringsbrev med premiefaktura till dig.

Förskottsbetalning av premien

Vi har rätt att begära förskottsbetalning av premien. Detta innebär att försäkringen blir gällande dagen efter den dag då premien betalas.

Premie för förnyad försäkring

Premie för förnyad försäkring ska vara betald senast den dag då den nya försäkringstiden börjar. Men du behöver inte ha betalt premien tidigare än en månad från den dag då vi sänt försäkringsbrev med premiefaktura till dig.

Uppdelad premie

Har vi avtalat om flera premieperioder (exempelvis att du ska betala premien varje halvår), ska premien för varje period, efter den första betalas senast på periodens första dag. Premie behöver dock inte betalas tidigare än en månad efter det att vi har avsänt premiefakturan till dig.

Autogiro

Betalar du premien via autogiro ska premien för varje premieperiod, efter den första vara betald på periodens första dag.

Premieåterbetalning

Vid uppsägning under försäkringstiden har du rätt att få tillbaka den del av premien som avser tiden efter upphörandet. På grund av administrativa kostnader görs inte återbetalning av belopp under 50 kr vid bankgirobetalning samt under 10 kr vid autogiro.

Om du betalar för sent

Betalar du inte premien i rätt tid, skriver vi och säger upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter den dag vi sände uppsägningen till dig. Betalar du premien under dessa 14 dagar fortsätter försäkringen att gälla.

Betalar du premien efter det att försäkringen upphört, anses du ha begärt en ny försäkring på samma villkor från och med dagen efter det att premien betalades. Vill bolaget inte bevilja försäkring enligt din begäran ska du skriftligen underrättas om detta inom 14 dagar från betalningsdagen. Om detta inte görs anses en ny försäkring ha tecknats i enlighet med din begäran.

Har du inte betalt premien i rätt tid därför att du har blivit svårt sjuk, berövats friheten, inte fått pension eller inte fått ut lön från din huvudsakliga anställning eller liknande hinder, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock längst intill tre månader efter det att premien rätteligen skulle ha betalats.

Påminnelseavgift

Betalar du inte försäkringen i rätt tid tar vi ut en påminnelseavgift.

Åtgärder vid skada

Räddningsåtgärd

När en skada inträffar eller hotar att omedelbart inträffa, måste du efter förmåga försöka hindra eller begränsa skadan. De anvisningar som vi lämnar ska följas. Vi betalar rimlig kostnad som du haft för sådan räddningsåtgärd om du inte har rätt till ersättning från annat håll.

Underlåter du att vidta räddningsåtgärd kan ersättningen för skadan minskas med ett särskilt avdrag, se avsnitt **Vid skada och räddningsåtgärd**.

Vid skada

Skada ska anmälas till oss utan dröjsmål. Ersättningskrav ska framställas till oss snarast efter det att skadan uppkommit.

Du måste lämna riktiga och så fullständiga uppgifter som möjligt om vad som inträffat och beträffande den egendom som skadats. Du får inte undanhålla något som kan ha betydelse för skaderegleringen.

Dessutom ska du som begär ersättning

- vid parkeringsskada, stöld eller annat tillgrepp eller försök till sådant brott, inbrott, rån eller överfall göra polisanmälan och sända anmälan till oss
- vid skada som inträffat under transport på annat transportmedel anmäla skadan till transportföretaget lämna specificerat krav på ersättning
- behålla skadad egendom så att vi får möjlighet att besiktiga den. Du är skyldig att medverka till besiktning av både skadad och oskadad egendom.
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa oss om detta
- på begäran av oss lämna upplysningar och verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att reglera skadan.

Om du inte fullgör dina skyldigheter vid skada kan ersättning för skadan sättas ned (minskas) med ett särskilt avdrag, se avsnitt Vid skada och räddningsåtgärd (se nedan).

Nedsättning av försäkringsersättning

I vissa fall kan din försäkringsersättning minskas på grund av att du inte fullföljt dina skyldigheter enligt villkor eller lag. Att ersättningen sätts ned innebär att man från den ersättning som annars skulle ha utbetalats, gör ett avdrag på ersättningen (nedsättning).

Här följer en beskrivning av de situationer när försäkringsersättningen kan sättas ned.

Oriktig uppgift

Har du lämnat oriktig uppgift när du tecknade försäkringen eller låtit bli att ändra felaktig uppgift, kan ersättning sättas ned, det vill säga minskas med ett särskilt avdrag.

Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan eller kostnaden för skadan. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

Vid skada och räddningsåtgärd

Om du inte uppfyllt kraven på räddningsåtgärd enligt avsnitt **Räddningsåtgärd** eller inte fullgjort dina skyldigheter vid skada enligt avsnitt **Vid skada** (se ovan), kan ersättning sättas ned, det vill säga minskas med ett särskilt avdrag.

Nedsättningens storlek beror på omständigheterna, bland annat försummelsens betydelse för skadan. Vid allvarlig försumlighet kan du bli helt utan ersättning. Vid ringa oaktsamhet görs ingen nedsättning.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem.

Säkerhetsföreskrifter

Har du inte följt de säkerhetsföreskrifter som anges i villkoren, kan ersättningen sättas ned (minskas). Nedsättningens storlek beror på omständigheterna i det enskilda fallet, bland annat försummelsens art och betydelse för skadan eller om egendomen varit särskilt begärlig eller värdefull.

När det gäller	så
allvarlig eller upprepad försummelse	kan du bli utan ersättning.
mindre försummelse	blir nedsättningen den som anges under respektive skadehändelse i villkoret. Normalt är nedsättningen 25 %.
vid ringa oaktsamhet	görs ingen nedsättning.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem.

Framkallande av försäkringsfall

Har du framkallat försäkringsfallet eller förvärrat följderna av ett försäkringsfall kan ersättning utebli eller minskas enligt följande.

När det gäller	så
Uppsåt	får du ingen ersättning för egen del
Grov vårdslöshet	kan ersättning sättas ned efter vad som är skäligt med hänsyn till din vårdslöshet och omständigheterna i övrigt. Detta gäller inte ersättning som avser skadestånd.

Med ditt handlande likställs handlande av

- den som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen
- din make, sambo och annan familjemedlem.

När nedsättning inte görs

Ingen nedsättning görs om säkerhetsföreskrifter åsidosatts eller försäkringsfallet framkallats med uppsåt av någon som

- var allvarligt psykisk störd
- var under 12 år
- handlat med avsikt att förebygga skada på person eller egendom i sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Ingen nedsättning görs heller vid ringa oaktsamhet.

Gemensamt skadeanmälningssystemet och Larmtjänst

Bolaget använder sig av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningssystem (GSR). Detta register innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag eller myndighet som handlägger likartade ersättningsanspråk. Ändamålet med GSR är att till försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och myndigheter som handlägger likartade ersättningsanspråk tillhandahålla ett underlag för att identifiera oklara försäkringsfall och ersättningsanspråk. Därigenom kan företag och myndigheter motverka utbetalning av ersättningar som baseras på oriktiga uppgifter likasom felaktig utbetalning från flera försäkringar för samma skada. Uppgifterna kan även användas i oidentifierad eller pseudonymiserad form för statistiska ändamål och analyser på aggregerad nivå.

Personuppgiftsansvarig för GSR är Skadeanmälningssystemet (GSR) AB, Box 24171, 104 51 Stockholm. Se www.gsr.se för mer information om den behandling av uppgifter som förekommer i registret.

Bolaget kan även komma att lämna uppgifter till Larmtjänst AB som utgör den branschgemensamma organisation som har syfte att motarbeta försäkringsrelaterad brottslighet och stötta försäkringsbolagens utredning vad gäller oklara försäkringsfall. Personuppgiftsansvarig för Larmtjänst är Larmtjänst AB, Box 24158, 104 51 Stockholm.

Återkrav

I samma utsträckning som vi har betalt ersättning för skada, övertar vi din rätt att kräva ersättning av den som är ansvarig för skadan på grund av vållande eller på annan grund.

Du får inte träffa överenskommelse med den som är ansvarig för skadan, som innebär att du helt eller delvis avstår från din rätt till ersättning från denne.

Preskription

Du förlorar din rätt till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd om du inte väcker talan mot oss inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om du anmält skadan till oss inom denna tid har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att slutligt besked lämnats i ersättningsfrågan. Vid trafikskada gäller därutöver att om du begärt omprövning enligt skadeståndslagen så får du väcka talan inom tre år från tidpunkten när det förhållande som ligger till grund för omprövningsyrkandet inträdde. Vid trafikskada finns också en möjlighet att väcka talan efter preskriptionstiden om det finns synnerliga skäl.

Betalning av försäkringsersättning samt ränta

Du ska få ersättning inom en månad från det att du fullgjort dina åligganden. Skulle det dröja mer än en månad innan du får ersättning, får du ränta på det belopp du är berättigad till. Dröjsmålsränta betalas enligt 6 § räntelagen. Beror dröjsmålet på att vi väntar på polisutredning eller värdering betalas inte dröjsmålsränta.

Övergripande information över hur vi behandlar dina personuppgifter

Dina Försäkringar samlar in och behandlar sådana personuppgifter om dig som är nödvändiga för att vi ska kunna fullgöra det försäkringsavtal som vi har med dig, bedöma försäkringsansökningar, utreda skadeärenden med mera. Uppgifterna sparas så länge som din försäkring kan åberopas och behandlas i enlighet med dataskyddsförordningen, vars syfte är att skydda din personliga integritet.

Uppgifterna samlas in direkt från dig eller från andra bolag inom Dina Försäkringar och vi kan även komma att hämta in information från privata och offentliga register. Uppgifterna kan lämnas ut till andra bolag inom Dina Försäkringar eller till andra företag som vi samarbetar med för att uppfylla våra åtaganden gentemot dig. Vi kan även komma att föra över uppgifterna till myndigheter om det följer av tillämplig lagstiftning.

Dina Försäkringar har ett dataskyddsombud som du kan kontakta om du till exempel vill veta vilka personuppgifter som vi har om dig och hur vi behandlar dem, om du vill rätta felaktiga uppgifter, portera/flytta dina uppgifter, eller om du vill meddela att dina personuppgifter inte ska användas för marknadsföring. Du kontaktar dataskyddsombudet via dataskyddsombud@dina.se.

Det är Dina Försäkring AB eller ditt lokala försäkringsbolag som är ansvarig för behandling av dina personuppgifter. Fullständig information om Dina Försäkringars hantering av personuppgifter finner du på www.dina.se/personuppgifter.

Förmedlares medverkan

Med förmedlare förstås försäkringsförmedlare enligt Lagen om försäkringsförmedlare samt förordningen om försäkringsförmedlare.

Är försäkring tecknad genom skriftlig fullmakt och förmedlares medverkan, har förmedlaren samma upplysningsplikt som du om förhållanden som ligger till grund för försäkringen. Vårt ansvar begränsas som om uppgifterna lämnats av dig. Förmedlaren övertar vår informationsplikt gentemot dig i och med att förmedlaren mottagit information från oss.

Återkallar du förmedlarens fullmakt helt eller delvis ska du genast meddela oss om detta.

ALLMÄNNA UNDANTAG

Dammgenombrott

Försäkringen gäller inte för skada som uppkommit direkt eller indirekt i samband med dammgenombrott.

Krigsskador

Försäkringen gäller inte för skada som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Försäkringen gäller dock i vissa fall. Förutsättningarna är

- att skadan hänt utanför Sverige och inom tre månader efter oroligheternas utbrott
- att fordonet fanns i det drabbade området före utbrottet och oavbrutet fram till den dag då skadan hände samt
- att du inte deltagit i händelserna, inte fungerat som rapportör eller liknande och inte låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättning betalar vi dessutom

- genom räddningsförsäkringen nödvändiga merutgifter för hemresa
- genom stöldförsäkringen förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller måste lämnas kvar vid evakuering eller internering.

Vid skador där trafikskadelagen är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

Försäkringen ersätter inte skada som uppstår genom spridande av biologiska, kemiska eller nukleära substanser i samband med terrorhandling.

Atomskador

Försäkringen gäller inte för skada som direkt eller indirekt orsakas av atomkärnprocess.

Force majeure

Försäkringen gäller inte för förlust som kan uppstå om skadeutredning, reparationsåtgärd eller betalning av ersättning fördröjs på grund av

- krig, krigsliknande händelse, inbördeskrig, revolution eller uppror,
- myndighetsåtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

Sanktioner

Försäkringen gäller inte för skada eller utbetalning av någon förmån i den utsträckning villkoret för sådant skydd, betalning av sådan skada eller villkor för sådan förmån skulle exponera Dina Försäkringar för någon sanktion, förbud eller inskränkning under en resolution från FN eller handels- eller ekonomiska sanktioner, lagar eller föreskrifter från EU, Storbritannien, Nordirland eller USA.

Undantag för annans åtagande

Försäkringen gäller inte för skada eller fel som täcks genom lag, garanti eller annat åtagande. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som gjort åtagandet inte kan fullgöra detta.

Annat avtal

Har du vid köp av egendom tecknat särskild försäkring så gäller din försäkring endast i den mån ersättning inte lämnas genom den särskilda försäkringen.

Är intresse som omfattas av din försäkring också försäkrat genom annan försäkring och finns i denna förbehåll vid dubbelförsäkring, gäller samma förbehåll för din försäkring. Ansvarigheten fördelas då mellan försäkringarna på så sätt som anges i 6 kapitlet 4 § försäkringsavtalslagen.

Lagar

Svensk lag tillämpas för denna försäkring.

Twist om försäkringsavtalet ska handläggas vid svensk domstol med tillämpning av svensk lag.

OM DU INTE ÄR NÖJD

Om du inte är nöjd med ditt försäkringsavtal eller hur vi hanterat ditt ärende i samband med att du exempelvis köpte försäkringen eller vid en skada kan du i första hand vända dig till den person som har hanterat ditt ärende. Ett samtal kan ge oss kompletterande uppgifter och eventuella missförstånd kan klaras ut.

Om ditt missnöje fortfarande kvarstår efter att ha pratat med den som hanterat ditt ärende har du möjlighet att kontakta bolagets klagomålsansvarige. Mer information om var du kan vända dig och hur du ska göra om du inte är nöjd finner du på vår hemsida, www.dina.se.

Trafikskadenämnden

Du som skadats i trafiken har rätt att få ditt ärende prövat om du är missnöjd med vårt beslut om rätten till ersättning för personskada efter trafikolycka.

Ta kontakt med din handläggare om du önskar få ditt ärende prövat av nämnden. Vi förbereder då ärendet för prövning. Prövningen i nämnden är kostnadsfri. Prövningen i nämnden sker enbart utifrån skriftliga handlingar.

När nämnden fattar beslut deltar en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet och som inte är anställda i något försäkringsbolag, två lekmannarepresentanter samt två försäkringsbolagsrepresentanter, som inte får delta när beslut fattas i det egna bolagets ärenden.

Trafikskadenämnden

Box 24048

104 50 Stockholm

Tel: 08-522 787 00

www.trafikskadenamnden.se

info@trafikskadenamnden.se

Personförsäkringsnämnden

Som konsument kan du kontakta Personförsäkringsnämnden för att få ett ärende prövat som gäller olycksfallsförsäkring.

Nämnden prövar inte ärenden som har prövats av Allmänna reklamationsnämnden eller ett annat alternativt tvistlösningsorgan. Nämnden prövar inte heller tvist som är eller har varit föremål för domstolsprövning eller skiljeförfarande. Prövningen i nämnden är kostnadsfri.

I nämnden deltar ledamöter från försäkringsbolagen, konsumentvägledare och en ordförande, som är domare. Någon ledamot från ditt försäkringsbolag får inte delta när ditt ärende behandlas. Gäller ärendet medicinska frågor deltar en läkare som inte har någon anknytning till något försäkringsbolag.

Personförsäkringsnämnden

Box 24067

104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

www.forsakringsnamnder.se

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd

Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd prövar skaderegleringsfrågor rörande ersättning på grund av personskada inom ansvarsförsäkring och annan försäkring på skadeståndsrättslig grund som inte utgör trafikförsäkring.

Tag kontakt med din handläggare om du önskar få ditt ärende prövat av nämnden. Det är ditt bolag som begär nämndens yttrande. Detta sker genom att bolaget sammanställer utredningen i en promemoria. Sammanställning får du ta del av, samt lämna synpunkter på, innan ditt ärende skickas till nämnden för yttrande.

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor prövar på begäran av försäkrad eller ombud tvister angående frågor om omfattningen av försäkring och ersättningsanspråk inom rättsskydds- och trafikförsäkring. Nämnden prövar även frågor om ombuds lämplighet där försäkringsbolaget inte har godkänt ombudets lämplighet.

Nämnden tar inte upp ärenden som kan prövas av Svensk Försäkrings Ombudskostnadsnämnd eller som har prövats av Allmänna reklamationsnämnden eller annat alternativt tvistlösningsorgan. Nämnden prövar inte heller tvist som är eller har varit föremål för domstolsprövning eller skiljeförfarande. Prövningen i nämnden är kostnadsfri.

Anmälan till nämnden måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till försäkringsgivaren.

Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor

Box 24067

104 50 Stockholm

Telefon: 08-522 787 20

Fax: 08-522 787 30

www.forsakringsnamnder.se

Allmänna reklamationsnämnden

Som konsument kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämndens särskilda avdelning för försäkringsfrågor om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. Nämnden tar inte upp tvister som rör medicinsk bedömning eller ärenden som behandlats i domstol.

Anmälan till nämnden måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till försäkringsgivaren.

Allmänna reklamationsnämnden

Box 174

101 23 Stockholm

Telefon: 08-508 860 00

www.arn.se

Domstol

Du kan vända dig till domstol om du, sedan vi slutreglerat en skada, inte är nöjd med hur skadan har behandlats. För vissa tvister tillämpas också ett förenklat rättegångsförfarande.

I de fall din försäkring omfattar rättsskydd, täcker detta i många fall en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Du kan få rådgivning och hjälp i frågor som rör försäkringar av Konsumenternas Försäkringsbyrå.

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Box 24215

104 51 Stockholm

Telefon: 0200-22 58 00

www.konsumenternas.se

VID SKADA

Anmäl i första hand din skada via dina.se/anmal-skada.

Dina Försäkringars skadejour har öppet alla dagar dygnet runt. Behöver du hjälp, ring

0770-160 222 (vardagar kl. 8-17)

0771-771 000 (bärgning eller akuta skador övriga tider).

Vid behov av hjälp utomlands, ring +46 771 771 000.